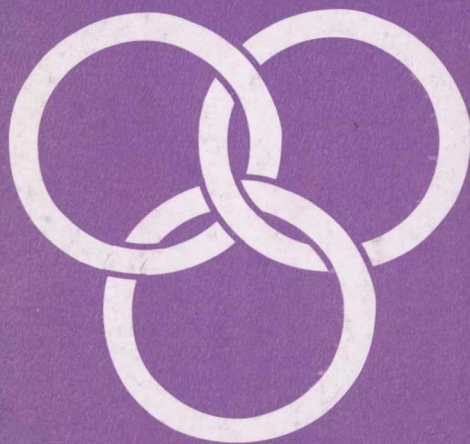

1994. II. NEGYEDÉV

Vezess!

KERESZTYÉN IFJÚSÁGI VEZETŐK LAPJA

15.

Vezess!

KERESZTYÉN IFJÚSÁGI VEZETŐK LAPJA

Kiadó

Keresztyén ifjúsági Egyesületek
Nemzeti Szövetsége (KIE)

Szerkesztőség:

1085 Bp. Horánszky u. 26.

Felelős szerkesztő:

Szeverényi János

Szerkesztőség:

Ablonczy Margit
Bölcsföldi András
Hargitai Ildikó
Harmathy Zsófia
Hikisch Zoltán
Kisantal Tibor
Marton Tamás
Tóth L. Kristóf

Tipográfia, tördelés:

Zászlónk Stúdió 1035 Bp., Kórház u. 37
Telefon: 188-6183

Megjelenik negyedévente

Ára: 80.- Ft

Megrendelhető a szerkesztőség címén

A TARTALOMBÓL

Küldetés – Siklós József: Ifjúsági munka – Mutasd meg! – Misszió, mint életforma – Keresztyén újságíró szeminárium – a párválasztásról (Bibliatanulmányozás) – Tudod-e? – Luther két imádsága – A kárpátaljai református egyház – Dietrich Bonhoeffer: Ki vagyok? – KIE munka V. – „K” műhely – Mormonok – Kumba yah... – Szomorú – Asztrológia és horoszkóp – Mi a zene 3.rész – Tanácsok nyári táborokhoz – Miért imádkozunk? – Negyedévi imatémák – Hogyan szervezzünk imaközösséget

SZÁMUNK SZERZŐI

Ablonczy Margit református lelkész

Bakay Péter evangélikus lelkész

Bölcsföldi András református lelkész

Harmathy Zsófia idegennyelvű levelező

Hikisch Zoltán tanár

Józan Lajos ref. lelkész, Kárpátalja

† Karácsony Sándor pedagógus, KIE,
MEKDSZ- és cserkészvezető (1891-1952)

† Luther Márton reformátor

Lukács Csaba újságíró

Pip Wilson KIE-titkár (Anglia)

† Prosch Károly

† Siklós József református lelkész

Szabó Kati

Szeverényi János evangélikus lelkész

Tóth L. Kristóf református teol. hallgató

Urbán Erika hitoktató-tanár

Vágréti Krisztína fotós

† Dietrich Bonhoeffer német ev. lelkész

Uram, vezess engem,
hogy én is Hozzád
vezethessek másokat!

A kötelesség érvényes és végrehajthatatlan törvénye Istenhez kergetett, akinél a kegyelem, Krisztushoz, akinél a szabadulás. Hiszen Ő a Szabadító.

Iffjúságom ezzel végetért. Most már „nagy” vagyok. Életkorom szerint is felszabadultam. Nem pályaválasztás már számomra az élet feladott nagy talánya, nem hajlam, nem hivatás, még csak nem is kötelesség, hanem –

Küldetés.

A humánumból örök érték lett, a szolgálatból szeretet. Azzá kényszerített a kategorikus imperativus és az áldozat muszája. Az embertől nem telik áldozat. Az ember megszegi kötelességét. Azért, mert: ember. Anyától született, tehát bűnös. Ha igazán meg akar nőni, és valóban élni akar, Istenhez kell térnie, **engedelmesen**, és Krisztusban meg kell szabadulnia, **alázatosan**. (Ezért nevezi Pál apostol, im-

KÜLDETÉS

már szabadon, mert megszabadultan, önmagát így: Jézus Krisztus **fogllya**, Krisztus az örök érték statikusan és a szeretet dinamikusan. Aki az önfenntartás és a fajfenntartás két emberi ösztönébe beleengedi ágyazódni, mint testbe Jézus Krisztust, az él többé nem ő, hanem él benne ez a Jézus Krisztus és megoldotta földi életének talányát. Az igazi érték a lélek üdvössége és az igazi szolgálat az igazi áldozat: a szeretet.

Az igazi feladatunk ezen a földön nem az életpályánk megfutása, nem a hajlamunk kifejlődése, nem a hivatásunk betöltése, még csak nem is a kötelességünk teljesítése, hanem küldetésünk hűséges véghezvitele.

Az embert életpályája állítja sínek közé. Hajlama hajtja. Hivatása húzza. Kötelessége viszi előre. Ez Igaz. De ki küldi? Hogyan küldi? Mivel küldi?

Isten küldi. Eredj el, mondja Isten. És az ember kénytelen elmenni. Megpróbál berzenkedni, rezonéroz, ellenszegül. De mindez hasztalan. Megérzi az ember apródonkint, hogy meghalna, ha nem engedelmeskednék. Elmegy az ember. Ki előbb, ki később, de elmegy.

És elmehet az ember. Nem kell azon törnie a fejét, miből és hogyan menjen. Igazán olyan az ember, mint valami futár vagy követ. Utasítása is van, külön szakasza is, költségekre rávalója is. Sokszor titok, hogy mindez miképpen lehetséges, de tény és való, hogy minden meglesz a maga idejére. És az utasítás minden pontja megvalósul szép sorjában. Önt ekkor és ekkor, itt és itt ezek és ezek várni fogják. Megérkezik az ember a mondott időben a megadott helyre. Lótnak-futnak, keresik egymást lázasan, kétségbeesve – mások. A mi embereink ott vannak, úgy, ahogy az utasítás jelezte. Minden klappol. Ezen a világon mindenki és minden véggel áll egymásnak, lépen könyöklí egymást és tapossa. Az én ügyemben nincs kétség, mert én küldetésben járok. Nehézségek nem izgatnak, valószínűségszámítás nem tesz habozóvá. Az én Uram tudja, mit mi-

ért rendelt így. Az én dolgom sem nem valószínű, sem nem valószínűtlen. Az én dolgom bizonyos.

Mózes rezonéroz, az Isten hallgatja egy darabig, aztán rendre utasítja, erre Mózes megadja magát és elindul, ahova Isten küldte. Jeremiás próféta ifjúságával védekezik, Isten nem fogadja el ezt a védekezést, és Jeremiás próféta is elmegy isteni küldetésbe. Jónás sokáig ellenáll, de nincs az ilyesminek semmi értelmé. Tengerbe lökik, cethal nyeli el, mégis el kell mennie Ninivébe. Mikor meg duzzog későbbben, milyen nevelésesen emberi. Örvendezik, hogy tők nőtt a kunyhója fölé, és zúgolódik, hogy elszáradt a tőklevel. Pedig a tőköt Isten adta, a férget is belé. A példákat szaporíthatnók, de kevés példának is, soknak is egy a megfejtése: az emberi élet egyetlen értelmes formája Isten küldetésében eljární. Ha tehát Isten küld, ne rugódozz, ne is aggodalmaskodj, hanem eredj!

Pál apostol szinte szoborszerűen nyugodt, de azért életteljesen aktív jelenség, amikor Isten küldetésében Róma felé utazik. Megjelenít neki Isten és tudtára adta: Ne félj Pál, Rómába kell neked jutnod, hogy ott bizonyoságot tehess az Úr Jézus Krisztusról. Ne félj Pál – ez van az utasításban. Pál tehát nem fél. Akármí történiék, nem fél, mert tudja, hogy el fog jutni Rómába. Isten mondta, úgy lesz.

Mindenki kétségbe van esve a viharos tengeren, és az összevissza hánykolódó, töredezett hajón. Ő nyugodt. A többieket is megnyugtatja. Senki sem vesz oda közületek, csak a hajó török dirib-darabra. Isten nekem ajándékozott valamennyiötöket. Ne féljetek. Egyetek, régen nem ettetek, éhesek lehettek. Csuda ez, a sok halálfélelemben vonagló ember szót fogad. Először eszik. Azután – a hajótörés pillanatában nem fogja el pánikhangulat egyikőjüket sem. Egy-egy deszkát megragadnak, s partot is ér valamennyi.

Ott aztán tüzet raknak és szárítkoznak. Az isteni küldetésben járó férfiú karjára vipera tekeredik. No, mi lesz most? Hiszen ez biztos halál. Mindenki fél, mindenki jósol és mindenki találgat. Jaj, de kár érte! (Hiszen ő mentett meg bennünket.) De ő maga,

sajnos, menthetetlen. (Lehetetlen, képtelenség, agyrém valami mást gondolni, vagy legalábbis gyerekes naivitás, hiszen mérges kígyó tekerözött rája.) Vajon mit követhetett el, hogy ilyen kegyetlen az Isten hozzá? **Előbb** a tengerből is kimentette, **csak hogy** ilyen nyomorultul veszejthesse el a biztos révbe jutva.

Csak a küldetésben járó Pál nyugodt. Egészen nyugodt, s vegyük észre, úgy nyugodt, hogy ezt a nyugalmát a körülmények egyáltalán nem indokolják, sőt... Mégis nyugodt. Nekem Rómába el kell jutnom, maga Isten mondta. Tehát én el fogok jutni Rómába. Most kígyó tekerődött rám. Halálos veszedelemben forgok. Nem tudom, mi lesz, hogy lesz most, a következő pillanatban. Egyet azonban tudok. Isten gondoskodni fog róla, hogy halálos nyavalya ne érhesen. Hiszen Rómában van dolgom.

Szinte felesleges is végig mesélnem ugyebár? A kígyó letekergözött Pál karjáról, a tűzbe esett és elégett. Eleitől fogva világos volt és biztos volt, hogy nem marhatta meg Pált. Hiszen annak maga Isten mondta, hogy Rómába kell jutnia.

Ez az. A küldetés abban különbözik minden más egyéb formájától életfeladatunk végbemenetelének, hogy Isten szabja meg, Isten „finanszírozza” és Isten irányítja. El is ő juttatja a jó végre.

Csak az az igazán „felölt”, „nagy” ember, aki ifjúságának végső pillanatában idáig elérkezett. Önfenntartó ösztönében Krisztus mint lelkének üdvössége van beleágyazva statikus örökértékül, fajfenntartó ösztönében mint dinamikus készség és képesség, megint csak a Jézus Krisztus szeretete. (Amor Christi, mint egyidejűleg genitivus objectivus és subjectivus).

Nem életpálya, nem hajlam, nem hivatás, nem köteletség életének a formája, hanem küldetés.

Hallja Isten missziós parancsát: eredj el, és szót fogad.

Elmegy.

És megérkezik.

Karácsony Sándor

SIKLÓS JÓZSEF:

IFJÚSÁGI MUNKA

Süldőlány. Termetes, pimasz.
Szemek közé nevet kajánul,
mikor felkeresem. „Krisztus? Ki az?
Üdvösség? Hol faragták, mi fábul?”

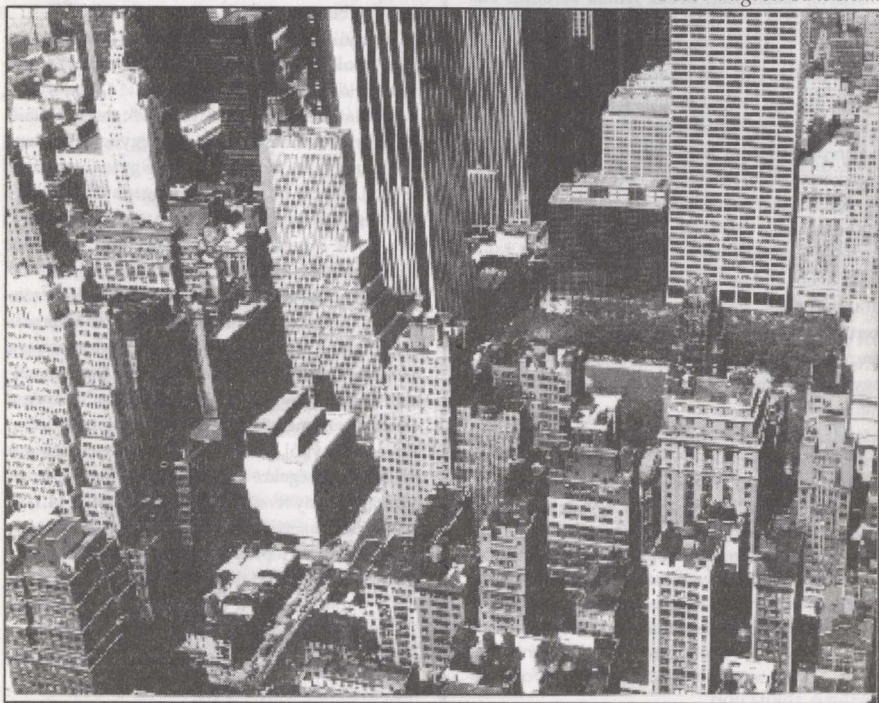
„Bibliaóra? Hát ott meg mit csinálnak?
S mire jó az? Sok énnekem a dolgom!
Dehogy megyek! Ott engem sose látnak!”
– s mondókáját mondja-mondja folyton.

Legközelebb hétfő. Este hét,
az ifjúsági óra kezdete.

Háromnegyedkor ott áll. Szerteszét
bolyong: „Valami óra itt lesz-e?”
Egy héttel később jön *másodmagával*.
„Osztyáltársnőmet elhoztam ide.
Hadd hallja ő is.” Recsegő széklábbal
játszik folyton, míg szól az Ige.

De *szól* az ige! Jövő héfőn ismét
ő a legelső. Öntudatosan szól:
„Valaki el akart parancsolni innét.
Mondtam: Olyan nincs! Jegyezze meg
ezt jól!”

Fotó: Vágréti Krisztina

Mutasd meg!

„Amikor lejött a görög, nagy sokaság követte őt, és íme, odament egy leprás, leborulva imádta őt, és ezt mondta: »Uram, ha akarod, megfíszíthatsz.« Jézus kinyújtotta a kezét, megérintette őt és ezt mondta: »Akarom, tisztulj meg!« És a lepra azonnal letisztult róla. Ekkor így szólt hozzá Jézus: »Vigyázz, senkinek se szőlj, hanem menj el, mutasd meg magadat a papnak, és ajándékel az áldozati ajándékot, amelyet Mózes elrendelt, bizonyossággal nekik.«” Máté 8,1-4

„Isten igen, Egyház nem” – szinte jelszóvá lett – rövid mondattal jellemezhetjük a nyugati világ hozzáállását a hithez, Istenhez, egyházhoz. A népszerű Spiegel c. német folyóirat egyik címlapján is ez a néhány szó található, hivalkodó betűkkel. Jellemző nyugaton az, hogy az emberek Istent szeretnék megismerni, de az egyházakat azok hibái és a hívők „tökéletlensége” miatt elutasítják. Személyes síkon is így van ez. Ha valakivel elkezdesz beszélgetni hitről, vallásról, Bibliáról, hamarosan nehéz témák kerülnek elő. Súlyos kérdések: „Ha van Isten, miért van szenvedés, miért vannak háborúk?” „Miért halnak olyan sokan éhen?” „Mi van a keresztheadjáratokkal?” „Miért áldotta meg az egyház a fegyvereket?” Sokan, akik Jézust keresik, beleütköznek az egyház évezredes falaiba, s nem találják meg az ajtót, amelyen keresztül be lehet lépni a hit világába. Ugyanez előfordulhat akkor is, ha személyekről van szó. Ha beszélgetsz valakivel, biztosan el fogja mondani, hogy már hány hívő emberben csalódott, tökéletes, szent embereket várt, s mégis mennyire kidomborodtak emberi gyarlóságai. Gyakran kerültem magam is olyan vitákba, melyekben úgy éreztem, védekeznem kell a hívő emberekre és az egyházra zúduló vádakkal szemben. Védekezniünk kell?

Mi hát ilyen esetekben a teendő? Mi a feladatunk? Harcolnunk kell?

A fentiekből az következik, hogy a legtöbb vádat a hívő emberek az egyház vagy cselekedeteik miatt kapják. A tanítást az emberek kevésbé ismerik, s nem is szívesen „kötnek bele”. A cselekedetek viszont könnyebben megítélhetők. Az ún. „keresztény cselekedetekből” pedig mi is félünk egy kicsit. Ennek egyháztörténeti, de méginkább tanításbellikoi vannak. Az egyház azt tanította, és so-

kaknak akár tudatlanul is ma is az a véleménye, hogy az emberek jócselekedeteik alapján nyernek üdvösséget.

A teológia történetében is volt, s időnként ma is fellángol az a vita, amelyben még Luther, a nagy reformátor is belekerült.

„Mi az, ami alapján Isten megigazítja az embert?” Egyszerűbben? „Mi alapján nyer az ember üdvösséget?” Pál apostol és Jakab is Ábrahámot veszi példának. Pál kiemelt, hogy „Hitt Ábrahám az Istennek, és Isten ezt számította be neki igazságul”. (Róm 4,3) Jakab pedig így érvel: „Ugyanígy a hit, ha cselekedetei nincsenek, halott önmagában”. (Jak 2,17) Úgy gondolom, hogy Pál apostol írta le, később a reformációban újra felleltem igazságot, hogy az ember kegyelemből, hit által üdvözl. Jakab pedig leírta a lényegét: Akkor érvényes a hit, ha valakinek a hite **együttműködik** a cselekedeteivel. „Látod tehát, hogy hite (Ábrahámé) együttműködött cselekedeteivel, és cselekedeteiből lett teljesse hite.” (Jak 2,22)

A hit és cselekedet egységben van a hívő ember életében.

Ennyi előzmény után térjünk rá arra, hogyan is kapcsolódik mindez a címben is megfogalmazott rövidke felszólításhoz?

A Máté evangéliuma 8. részének elején találjuk azt a történetet, amikor Jézus meggyógyít egy leprást, s utána azt mondja neki: „Vigyázz, senkinek se szőlj, hanem mutasd meg magadat a papnak”. Jézus egyrészt még titokban akarta tartani személyét, ezért a parancs a mondat elején, másrészt pedig szeretné a leprást a testi betegségtől való megszabadulása után a lelki közösségbe is visszavezetni. Kultikus szabályokra utal a mondat második fele. A leprások a városok kívülre tisztvíz barlangokban, táborokban tengették remény nélküli életüket. Nem hogy a templomba, de még a városba sem mehettek be. Mindenféle istentiszteleti eseményből kizárattak. Részletesen leírja a poklos betegségekre vonatkozó törvényt a Mózes harmadik könyvének 13. része. A III. Móz 14,1-32 versei (Nézz utána!) pedig a tisztulás szabályait írja le, amely még a leprások ruháira is kiterjed. Jézus is a törvényben előírtaknak megfelelően jár el, amikor a paphoz küldi a meggyógyítottat, hogy az újra részese lehessen a templomi közösségnek. A szavak mögött, tartalomban pedig Jézus nyilván-

valóvá teszi, hogy a beteg meggyógyult. Erre utal a cím is. Megmutatni, hogy nem vagy már beteg!

Időzzünk most kicsit ennél a gondolatnál!

*Mutasd meg, hogy meggyógyultál! Nem elég az, ha a pap egyszer majd észreveszi. Meg kell mutatni. Ebben az egész történetben nagyon hangsúlyos ez a kis felszólítás: „Mutasd meg!” Ez a görög szó többször is szerepel az Újszövetségben. Ez a szó áll ott, amikor a farizeusok jelet kérnek Jézustól: „Milyen jelet tudsz nekünk mutatni?” (Jn 2.18) Jézus megkísértésénél is ez a szó szerepel: „Az ördög megmutatta neki a világot minden országot.” (Mt 4.8) Jézusnál is ezt a szót olvassuk: „Mutasd meg nekem egy dénárt!” (Lk 20.24) Akár átvitt értelemben, akár konkrét formában használja az Újszövetség ezt a szót, mindig egy dologra utal: Valamit napvilágra hozni, előadni, megmutatni. A latin fordítása is egyértelmű ennek a szónak: *demonstrare* – demonstrálni, nyilvánvalóvá tenni, megmutatni. A hitéletünkhöz is szervesen kapcsolódik ez a szó. Megmutatni a hitünket. Megmutatni, hogy mit vettél el Istentől az életben. Megmutatni, hogy Jézus Krisztus meggyógyított. Hogy általa kaptam bűneim bocsánatát.*

A fentiek ismeretében talán félünk kicsit ettől a szótól. Nem lesznek hangsúlyosabbak a **MI** cselekedeteink? Nem **HIVALKODÁS** ez? A hit személyes dolog! Nem tartozik másral! Demonstrálom, ami az életben ajándék? Éppen az egyháztörténet mutatja: nem visszas az, ha az egyház kiáll a pódiumra?

Mutasd meg! Mit jelent? Hogyan? Kell? Lehet?

Történetünkben az volt a bizonyosság, hogy valaki beteg volt, aztán meggyógyult. Ezt lehet megmutatni. S ezt ne félj megmutatni. Legfőképp ne szégyeld! Nem magadat kell „mutogatni”, hanem azt, amit Jézus elvégzett rajtad, és benned. Őrá kell mutatni. A gyógyulás helyét kell megmutatni, hogy másnak is gyógyulás lehessen.

Velem a gimnáziumban történt meg életem egyik legegységesebb tagadása, amikor nem vállaltam azt, aki vagyok. Magyarórán, amikor a Bibliát tanultuk, s tanárnőnk már eléggé kivészte a bibliai történeteket, gúnyosan végigmérte az osztályt, és megkérdezte: „És mondjátok, elhiszi valaki ezt a mesét?” Dermedt csend az osztályban, és én sem tettem föl a kezemet, miként még legálább ó gyülekezetbe járó osztálytársam

sem. Féltem. Féltem tanártól, akivel egyébként sem volt felhőtlen a kapcsolatunk, féltem a társaimtól, mit gondolnak majd rólam. hiszek a „mesékben”? Azt a percet sohasem fogom elfelejteni. A tanárnő gúnyos arcát, a padot, amelyen könyököttem, az előttem ülő hátát, amit néztem, s a megbánást már a szünetben. Mert a „mesét” már akkor is hittem, de az egész életemet még nem tettem le Isten kezébe. A szégyenérzetem nagyobb volt, mint a hitem. Nem mutattam meg.

Sokan vannak, akik úgy gondolkoznak, nem fontos nekünk szavakba, cselekedetekbe öntenünk hitünket, elég, ha egyszerűen becsületesen élünk. Ebben a mai világban – úgy gondolom – nem elég. Bizonyosságot kell tennünk életünk értelméről, céljáról, alapjáról. Elővenni a hátunk mögé rejtett kincset, s megmutatni! Kincs lehet a hited, a szereteted, a türelmed, a szerénység, a gondoskodásod!

Nagyon fontos az, hogy mindezt kényszerből és felszólításra nem lehet megtenni. Ha nincs meg a kincs, akkor csak az üres tenyeremet tudom mutatni. Akkor valóban csak magamat. Ha valaki úgy érzi, hogy valamit keresztyén módon meg **KELL** tennie, akkor erőltetett lesz. A hitéletünkben nem valamiért **KELL** jót cselekedni, hanem hálából **LEHET**. Mert Jézus is megtett mindent már érted! A jócselekedet akkor igazi, ha hitünkből fakad, ha a jó fa termi a jó gyümölcsöt. S valóban akkor vagyunk a helyünkön, ha a hegyre épített várost nem lehet elrejtteni. Mert látszik az magától.

Mutasd meg!

*Mutasd meg nyugodtan, hogy más vagy!
Mutasd meg nyugodtan, milyen értékeid vannak!*

*Mutasd meg nyugodtan, hogy neked az életed nagy kérdéseire a Biblia adott választ!
Mutasd meg nyugodtan, hogy az erőszak világában lehet-e a bárány szelídségével élni!*

Mutasd meg nyugodtan, hogy nem kell búskomoran járni, hanem az életnek, apróságoknak, a természetnek, az embereknek lehet örülni!

Mutasd meg, hogy napjainkat nem kell tehérként cipelni, hanem lehet céllal és értelemmel tervezni!

Mutasd meg, hogy lehet nem hajszoltan, hanem elégedetten és boldogan élni!

Mutasd meg, hogy...

Bölcsföldi András

MISSZIÓ, MINT ÉLETFORMA (előadási vázlat)

Mit mond az értelmező szótár?

Misszió: hivatás, küldetés, megbízás, kiküldés, különleges feladattal más országra kiküldött hivatalos személyek csoportja, hittérítés.

Mi, keresztyének általában az utóbbira szoktunk gondolni a szó hallatán. A keresztyénség alapvető vonása a „térítés”, kilépés. Gondoljunk az ószövetségi ígéretekre: „annyi lesz utódod, mint a homok a tengerparton.” Más helyen: „Neked adom a szigeteket, népek világossága leszel.”

Az újszövetség népe aztán szépen be is lendült. Jézus kiküldése és prófécija alapján egy nemzedéknyi időn belül az akkor ismert világ határáig jutott az evangélium. Azóta is folyamatos terjedésben van a keresztyénség. Az 5 milliárd emberből 1 milliárd 750 millió keresztyén van. Évente 30%-os a növekedés. Mindezekkel együtt, ha becsületesek akarunk lenni, fel kell ma tennünk néhány kérdést.

Az alapkérdései a misszióknak a:

„HONNAN, HOVÁ, HOGYAN?”

Miből akarjuk „megtérfíteni” az embereket? Mibe akarjuk „beletérfíteni”, mire szeretnénk „rávenni” őket? és Hogyan???!!

Elég, ha csak utalok a Misszió c. film által felvetett kérdésekre. Átgondolni és felsorolni sem tudjuk, mi mindent tettek 2000 év alatt Jézus nevében. Jót és rosszat egyaránt.

Aki ma Jézus nevében misszionálni akar, szembe kell nézzen több kérdéssel.

A héten budapesti lelkész tette fel a következő kérdéseket egy értekezleten: Miért nyeli el a Világosságot a sötétség? Hogyan lehetséges ez? Miért nem hisznek sokan? A világ megváltójától nem azt várjuk, hogy meggyógyítson egy vakot, hanem váltson meg, szabadítson meg MIN-DENKIT! Mi történt 2000 év alatt?

Ötéves kisfiam tett fel valamelyik este olyan kérdéseket, melyeket még a Teológiai Akadémián sem nagyon feszegetünk:

Ha Jézus erősebb, miért van rossz? Ki az ördög? Miért neki hisznek az em-

berek és nem Jézusnak? Miért van hatalma az ördögnek, ha Isten erősebb? Mi a hatalom?

Ha egy mai ifjú misszionáriust (pl. itt Debrecenben) nem kínoznak ilyen kérdések, az vagy naív, vagy tudatlan, vagy rajongó!

Ezzel nem azt akarom mondani, hogy nincs felelet. De csak a kérdező juthat el a Forráshoz! „Az Úr csodásan működik, de útja rejtve van” és „a hívő előtt az Úr megfejtí önmagát” között nem egyszerű az út. A próféták, az apostolok és később is Isten emberei, mind kérdezők voltak! Komoly, súlyos, fájdalmas kérdéseket tettek fel maguknak, az egyháznak, a világnak és **ISTENNEK.**

Cinikus vagy rajongó keresztyén az, aki nem hallja, vagy nem akarja meghallani az emberek kérdéseit, akár az „Istentelenek Istentelen kérdéseit” is! De nem elég meghallani, azokra **IGAZ VÁLASZOKAT** is kell adni. A válasz pedig lehet pl. **HALLGATÁS** is. A szenvedő hívő Jóbnak nem a nagy kioktató, magasröptű prédikációk kellett, hanem a melléülő, szolidáris, csendes szeretet. **A VILÁGNAK, AZ ISTENTELENEKNEK NEM VALLÁSOS ERŐSZAK, NEM OKOS BIBLIAI GONDOLATOK, NEM ÜGYESKEDŐ MÉZESMADZAGOS MISSZIÓ OLDJA MEG AZ ÉLETÉT, HANEM ISTEN LOGIKÁT, ÉRTELMEZ MEGHALADÓ LELEMÉNYES, FOGHATÓ, TAPASZTALHATÓ, SZEMÉLYRE, SZEMÉLYISÉGRE SZABOTT SZERETETE!**

Isten **SOHA** nem nyugszik bele a széles úton pokolba tántorgók tragédiájába, de senkit sem kényszerít, legfeljebb a szeretet kedves, intelligens, ellenállhatatlan „kényszerével”.

CSENDRE van szükségünk és mély megértésre, tiszteletre. Dosztojevskij szentéletű Zoszima sztarece mélyen meghajol a „legbűnösebb” Karamazov előtt, minden jelenlévő vallásos felháborodására. Később tanítványának az éjszaka csendjében azzal okolta meg tettét, hogy ő követi el a legnagyobb bűnököt, **TEHÁT Ő SZENVED A LEGJOBBANI!** A szenvedés előtt ha-

jal meg. Hallod ezt, mai missziós csapat?! De ezt nem Dosztojevskij találta ki, és nem az orosz sztarecek, hanem a NÁZÁRETI, a bűnösök Barátja és megváltója, aki a másokat megvető vallásosaknak olyan botrányos tényt közölt, hogy a „paráznák (prostituáltak) megelőznek titeket Isten országában”. Micsoda botrány! Micsoda nyitottság? Milyen világias, KIÉ-s gondolat. Erről Jézus nem csak beszélt, hanem cselekedett: **TELJES KÖZÖSSÉGET VÁLLALT MINDEN BŰNÖSSELI** Evett, ivott, énekelt, táncolt, játszott, nevetett a bűnösökkel. Közben szóval is hirdette a bűnök bocsánatát és az új életet. **DE EZT BEMUTATTA.**

Néhány hete voltam egy budapesti gyülekezetben, ahol nagyon sok fiatal is van (két 17 gyermekes család is tagja a gyülekezetnek), ahol a fiatalok nem játszhatnak és nem nevelhetnek, mert a BIBLIA szerint az aranyborjús sztoriban meg van írva, hogy felkelt a nép játszani (Károli fordítás) és az Úr megölte őket. Nem tudják, hogy itt kultikus paráznaságról szól a történet. A kérdező, kereső embernek a csenden és a szolidaritáson túl adható válasz, a „nem tudom” vagy „nem értem” is lehet. A Biblia világosan beszél tudatunk végességéről. „A véges nem foghatja be a végtelent.” „Tükkör által homályosan látunk” – vallja a legnagyobb apostol. „Az Atyán kívül senki sem tudja azt az órát.” Folytathatnám az idézeteket. Elmondtam a kislfiának is, hogy apa nem tud mindent, apa nem Isten, és igazán ne apára hallgass, hanem te magad gondolkozz, harcolj, keress és megtalálsz majd az utat. **DE AZT NEKED KELL KERESNI ÉS MEGTALÁLNI, MERT AKKOR LESZ IGAZÁN A TIÉDI!**

A „nem tudom” után lehetnek aztán valóban válaszaink is. Ez lehet bizonyosság-tétel, pl. „Én így éltem meg, így tapasztaltam”. Sok bizonyosságtételt meghallgattam hitelein és hívő szakaszaiban életemnek, és nagyon sokat kaptam, tanultam általuk. Közben rájöttem, hogy nem utánozhatok senkit, mert mindenki más egyéniség, személyiség (gének, neveltetés), és más útja van. Ami vagy aki igazán meggyőzőtt és ma is meggyőző, Isten maga.

Amikor tudom, hogy Ő szól, Ő cselekszik, amikor nem leerőltetem a mennyből (máigikus vallásosság), hanem Ő jön!

„Nálam nélkül **SEMMIT** sem cselekedhettek” mondta Jézus. Csak az Ő küldetésében, amely nagyon egyértelmű annak, aki hallja, csak az Ő lelkével, szellemével mehetünk egy misszióba. A misszió a keresztnél kezdődik, ahogy egy mai igénk mondja: „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő, megbocsátja bűneinket.” (1 Ján 9)

Amikor utolér Isten szeretete. Ez egyértelmű és meggyőző. De a misszió folytatása is keresztes, mert osztozunk a Küldő sorsában. Másik mai ige, Lk 18,31-43 szerint Jézus bejelenti a tanítványoknak, hogy Jeruzsálemben ki fogják gúnyolni, meggyalázzák, leköpi, megostorozzák és megölik, de a harmadik napon feltámad. „Ők azonban semmit sem fogtak fel ezekből.” Nehéz ezt bizony felfogni. Hogyan érheti Isten ügyét vereség, gyalázat? Hogy lehetséges, hogy Őt, aki a tengeren járt, „egy kerf sírni látta”, aki halottat támasztott, most hazugnak, csalónak, bűnösnek mondják, és ahonnan isteni teljhatalommal kiűzte a vallásos kufárokat, most úgy vágják pofon, hogy megered a vére? Miért él át annyi kudarcot a mi misszióink is? „Átokká és bűnné lett.” Miközben a tanítványok nem értik a bejelentést, Jézus meggyógyítja a jerikói vakot.

Isten embereit bármilyen nyomorúságok érik is a misszióban, Isten megsegíti őket: „biztos segítség a nyomorúságban” (Zsolt 46,2) „az én erőm, erőtlenség által ér célhoz” (2 Kor 11,16-12. rész 10.) A misszionárius is folyamatosan átéli Isten misszióját. Újabb és újabb szakaszokat él át, bukások, összetöregettségek által mindig előbbre és feljebb. „Az Úr szenvedő szolgálója.” Szerved az Úr szolgálója a saját bűnei, nyomorúságai miatt, és az igaz szolgát az jellemzi, hogy szerved emberfársai, korosztályai bűnei és nyomorúsága miatt is. Együtt sóhajtozik a Lélekkel és a világgal. Isten fia, emberben: isteni szív és érzület, indulat, „Halott voltam, de íme élek”. Testünkben hordozzuk a halált és az életet. Naponként, folyamatosan.

Misszió, mint életforma. Csak az! Nem is lehet más. Isten bennünk és általunk. Ez nem 1-1 óra, nem egy érzület, hangulat, bull, nem rajongás, hanem „élek pedig többé nem én (az énünk gonosz része), hanem él bennem Krisztus.” Sokféle miszió akció van. Sokféle elképzelés, modell. Istennek az 5 milliárd felé, 5 milliárd féle útja van, de egyvalamit ne feledjünk, a KIÉ-ben sem: **EVANGÉLIUM CSAK EGY VAN.** Az evangéliumot nem pótolja semmi! Nem pótolja a módszer, a csendes

meditáció, a hangos zene, a biznyságtétel, a kreatív biznyságtétel sem, nem pótolja a vallásosság, a ceremóniák. Ezért a misszionárius állandó kérése, vágya Isten felé az, hogy a Te evangéliumodat, a bűnbocsánat, szabadulás, új élet új és jó hírét, a Te Szerelmes élő Fiadat add meg nekünk ma és minden nap és örökkön-örökké.

Szeverényi János

1994. február 12.

Debrecen, vezetőképzősök találkozója

KERESZTYÉN ÚJSÁGÍRÓ SEMINÁRIUM

A Keresztyén Ifjúsági Egyesületek Nemzeti Szövetsége (KIENSZ) háromnapos konferencia keretében Piliscsabán szervezte meg első újságíró szemináriumát.

A szeminárium résztvevőiről Szeverényi János evangélikus lelkész, a KIE országos titkára elmondta: „Olyan fiatalokat hívtunk meg Piliscsabára, akik valamilyen helyi KIE szervezetben – Magyarországon vagy Erdélyben – aktívan tevékenykednek, és magukban elhivatottságot, tehetséget éreznek az újságírás iránt.”

A hét végi rendezvények résztvevői előadásokat hallgathattak meg az Evangélikus Élet és a Reformátusok Lapja főszerkesztőinek közreműködésével, valamint szakmai ismereteket sajátíthattak el a magyar média szakemberei segítségével. Az együttgondolkodás eredményeképpen mindenki számára nyilvánvalóvá vált, hogy a keresztyén újságírás nem bizonyos lapokhoz való tartozást, hanem az írásokban tükröződő keresztyén szemléletmódot jelent. A keresztyén újságíró feladata az igazi jó hír, az Evangélium üzenetét, a keresztyén értékrendet tolmácsolni, de ez nemcsak a vallásos lapoknál képzelhető el. Az evangéliumi üzenet tolmácsolása a mai magyar sajtóra nem igazán jellemző, pedig úgy is lehet a keresztyén értékeket közvetíteni, hogy az írásműben nincs leírva Isten neve.

A szeminárium értékes gyűmölcsze az a három lap, amit a résztvevők a rendelkezésükre álló rövid idő – kevesebb mint 24 óra – alatt hoztak létre. Az ÜZENET gyűlekezeti, a SZIVÁRVÁNY ifjúsági és a MELÓDIÁK diáklapnak készült, s a közös munka öröme mellett az volt a

célja, hogy bevezesse a fiatal újságírókat a lapszerkesztés rejtelmeibe.

A hét végeredménye – Szeverényi János szavaival élve – az, hogy ráébredtette a fiatalokat a közösségben való gondolkodás fontosságára, nagyszerűségére, s impulzust adott nekik arra, hogy saját közösségükben is megpróbáljanak lapot indítani. Olyan lapot, amely úgy közvetíti a keresztyén értékeket, hogy tiszteli, együttműködésre készíti a másként gondolkodókat.

Lukács Csaba

(Megjelent az Esti Hírlapban)

Csodálatos emberi lény vagy, amint ezt olvasod.

Olvasd el ezt a kis levelet, és gondolkodj el mélyen rajta!

Ne sietősen, ne kapkodva olvasd!

Kész vagy?

Ezt a levelet Neked írták, kifejezetten Neked.

Értékes ember vagy

Különleges ember vagy

Gyönyörű vagy

Egyedi és megismételhetetlen

Rejtélyes vagy

Csodálatos emberi lény vagy

Soha senki nem lesz, aki olyan lenne, mint Te

Soha senki nem fogja teljesen ugyanazt megtapasztalni az életből,
amiket Te megtapasztaltál

Különleges tulajdonságok gyűjteménye vagy. Olyan

gyűjtemény, amely csak Benned szerepel így

Az életed megérdemelne egy filmpremiert bármelyik világhírű
moziban

Olyan különleges és értékes vagy, hogy Jézus Krisztus
meghalt érted

Olyan nagyon szeret, hogy az életét adta érted

A szeretete Feléd teljes egészében 100%-os

Az Ő szeretete nincs feltételekhez kötve

Ha most jobb emberré válnál, ha most, még ma
megtréfnél – történjék ez külön külön, vagy mindkettő
egyszerre – Isten akkor sem tudna még jobban szeretni.

Az Ő szeretete Feléd maximális most ebben a
pillanatban is, és nem tud még jobban szeretni.

Természetesen megérdemli a figyelmet és boldog,
ha válaszolunk a szeretetére, de az Ő szeretete nem függ ettől.
100%-osan és maximálisan szeret Téged.

Pip Wilson, General Secretary, Romford YMCA

Sorozatunkat folytatva a **PÁRVÁLASZTÁS** títkaírói, nézzük meg közelebbről

RUTH könyvét

A bírák korában játszódó történet egy engedetlenség leírásával kezdődik. Betlehemben él egy család: Elimélek Naómi és két fiúk Mahlón és Kiljon. A férfi úgy dönt, hogy elhagyja ősei földjét, mert éhínség dúl az országban. Elmennek egy másik nép – a moábiták – területére, jövevényeknek (1.1). Ott a két fiú megházasodik, s mindketten – törvényellenesen – egy-egy moábita nőt vesznek el. Az idegennel kötött házasság „hűtlenség”, vagy még súlyosabban fogalmaz a Biblia: „parázna-ság” Istennel szemben. 10 évig élnek hazájuktól távol. De nincs áldás sem az elmenetelen, sem a házasságokon. A három férfi meghal. A magára maradt özvegy hazaindul. Két menyee: Orpa és Ruth vele mennek. De Naómi vissza akarja őket küldeni, hogy a maguk népe közül válasszva menjenek újra férjhez.

- Szabad hívőnek hitelennel barátságban, szerelemben, házasságban élnie? Mind az Ó, mind az Új-szövetség válasza egyértelmű: nem. Mi köze a tűznek a vízhez? Egyik kioltja a másikat.

BIBLIATANULMÁNYOZÁS A GYAKORLATBAN

Isten azonban nem büntetni akar. Nem azért adta a törvényt, hogy ránkol-vashassa, ha vétkezünk ellene. Azért adta, mert ismer bennünket és tudja mire van szükségünk. S ő még a rosszból is tud jót kihozni. A szülők engedetlenségéből népének királyt, a világnak Megváltót. Ami nem bátorítás az engedetlenségre, hanem annak látása, hogy Isten az utakat hihetetlenül csavarosan is tudja irányítani, bármennyire elrontjuk is!

Az egyik menyee: RUTH, nem hajlandó viszszafelelni népéhez, de tudja, hogy Naómi-nak mit jelent az Izraelhez való tartozás. ezért RUTH választ. Hűségesköt tesz Naómi népe, hazája, Istene mellett. A „jobb részt” választja. Ami ugyan előreláthatólag nem ígér semmi jót, csak egy idős asszony ellátását, aki ráadásul más népből való, mások a szokásai, más a hite (1.16-18).

- Néha a hitetlenek megszegyenítik a hívőket. Ahogy Naómi és férje annak idején nem ragaszkodtak Istenükhöz, népükhöz, hazájukhoz, úgy ragaszkodik most ez az „idegen asszony” az övékhez. A párválasztásnál lehet ilyen megdöbbenés is. Hogy a büszke hívőket megszegyenít egy alázatos „hitetlen”. Akinek az életében Isten már megkezdte a maga működését. Kemény esz-közökkel.

Ruth tehát már nem idegen. Szíve hajlandó a szolgálatra, arra, amit neve jelent: BARÁTNŐ (1.,19). Dönt Isten mellett. S hajlandó vállalni ezzel együtt mindent.

- Vannak, akik az első nehézség után abbahagynak egy kapcsolatot. Mert szolgálatot kívánna. Mert áldozatot kellene hozni. Feladni valami addig, s teljes szívvel vállalni egy egészen más életet. „Elhagyja a férfi apját és anyját...” – Itt egy nő

teszi ezt meg. Ha egy „hitetlen” így vállal egy hívőt az idős szülőkkel, az albérlettel, eltartási szerződéssel stb. minden nehézséggel együtt, az már döntött Isten mellett.

Ruthnak dolgoznia kell (2,2), de mert nő munkát nem vállalhat Izraelben, ezért a „szegények törvénye szerint csak az elmaradt kalászatokat szedheti az aratók után. Ezt olyan szerényen, olyan kedvesen teszi, hogy a munkások megszeretik. S a föld gazdája is felfigyel rá. Amikor munkásai megdicsérik, hogy dolgoz, s hogy anyósáért dolgozik, Boáz megállítja és beszélget vele. Sőt, asztalához is meghívja (2,4-14), ami Izraelben csak azoknak jár, akik közeli rokonok vagy barátok.

- *Lehet, hogy vannak, akik nem úgy találják meg társukat, hogy keressék? Lehet, hogy vannak, akik csak úgy egyszerűen élnek hűséges, mindennapi életüket és mégis rájuk talál Isten vezetése szerint a kíválasztott? Aki egyszer már elrontotta, sokszor gondolja, hogy nincs már több esélye. Isten azonban tudja, hogy az embernek nem jó egyedül.*

Naómi kezd el reménykedni. Hiszen kiderül, hogy Boáz közeli rokon, és a „sógorházasság” törvénye szerint elveheti Ruthot. Ezért megpróbál besegíteni a férfinek azzal, hogy Ruthot odaküldi hozzá (3,2-4). Ruth érzéseit ismeri, látja szorgalmát és bátorságát, mégis úgy gondolja, hogy muszáj neki, mint idősebbnek segíteni egy tanáccsal, biztatással.

- *Van úgy, hogy nem elég a párválasztásnál, amit látok. Nem elég, amit megismertem a másokban. Kell egy nálam idősebb biztatása, véleménye, segítség. Csak megerősítésként s nem rábeszélésként. Nem mindegy, hogy az embernek ki ad tanácsot, ezért mindenképpen Isten emberének kell lennie, aki jó emberismerő is egyben. Ám a lépéseket mindenkinek magának kell megtennie.*

Furcsa helyzet, hogy a különös éjszakai szérún a nő kéri meg a férfit (3,9). A férfi válaszából kitűnik, hogy már csak erre a „női biztatásra” várt, magában már készen állt erre a lehetőségre. Csak nem volt biztos Ruth hajlandósága felől. Mostmár egyértelműen cselekszik.

- *Hát lehet ilyen is? A nő kéri meg a férfit? Hol van itt a feje a kapcsolatnak, döntése az erősebb nemnek? Nem a férfinak kell megkérnie a nőt? De igen. Ezt a lehetőséget az ennyire nehéz helyzetekre tartotta fenn Isten. Ahol már nem lehetett másként. Mert az Ő személyes szeretetébe belefér az is, hogy ennyire sajátos módon hozzon valamit rendbe, ami kitekeredett.*

Van még egy probléma. A törvény szerint a legközelebbi rokon kötelessége, hogy gondoskodik utódokról az elhunytak. Ez pedig nem Boáz. S itt jön az ő szerepe. Eddig is becsülte Ruthot azért amit tett, s az aratási idő alatt benne is felmerültek a kérdések. De mert ismerte a törvényt, nem akart annak ellenére cselekedni, hiszen nem tudhatta, hogy Ruth szereti-e őt ugyanúgy. Mostmár oda tud menni a legközelebbi rokon elé, és ügyességével, bölcsességével megismeri a jogot, hogy feleségül vehesse (4,1-6).

- *A férfiaság nem abban van, hogy valaki hangoztatja igazát, vagy hogy mindig az övé az első és az utolsó szó. Hanem abban, hogy amikor cselekvésre van szükség megteszi-e, amit kell? A házasságot nem a férfi s nem is a nő, vagy a rokonok szerzik, hanem maga Isten. De mindkettőnek meg kell tennie a magáét a kapcsolat alakulásában, növekedésében, emberek előtti elfogadásában.*

Az addig áldatlan (gyermektelen) asszony most „megáldatik”. Házassága engedelmességéből nőtt ki, kipróbáltatott, mielőtt belemehetett volna. Az újrakezdést maga Isten adta ajándéku.

Ablonczy Margit

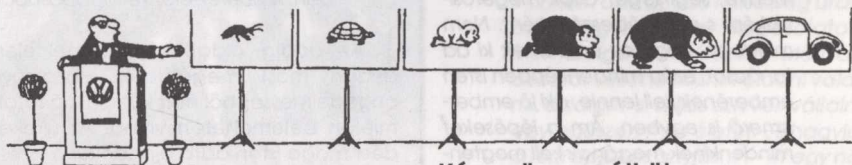

Derű

Az alábbi gyűjtésünket középiskolai dolgozatokból válogattuk össze, bizonyítván, hogy az élet adja a legtöbb humoros helyzetet.

- ❖ „Ősszel nő a kalapos gomba, félen a kucsmagomba.”
- ❖ „A bibliai Dávid a filatelistákkal harcolt.”
- ❖ „A Bibliát Gutenberg találta fel.”
- ❖ „Kolumbusz szeretett amerikázni.”
- ❖ „Lincoln anyja már kislánykorában meghalt.”
- ❖ „Petőfi Sándornak Petrovics Emil volt az édesapja.”
- ❖ „István királyt a pápa felkente a trónra.”
- ❖ „Az éhenhalt sereg kitarodott az országból.”
- ❖ „A nemzetiségi iskolákba több ajkú diákok járnak.”
- ❖ „Spanyolország legnagyobb hegyei a Piramisok.”
- ❖ „Móricz Zsigmond hét krajcárért írta meg a gyermekkorát.”
- ❖ „Aki korpa közé keveredik, azt megesszik a disznók.”
- ❖ „A harangvirág a bimbambuszok családjába tartozik.”
- ❖ „Szulimán szultán az egri vár alatt haragjában megütötte a gutát.”
- ❖ „Arany János apja meghalt, anyját pedig eltemették.”
- ❖ „Milyen gyomruk van a madaraknak?” „Emésztőgyomruk, amely megemészti a a gyomrot.”
- ❖ „Az ember a kutyát háziasította először.”
- ❖ „Hova települnek a kékötők?” „Víz mellé.”
- ❖ „Miért mondd olyan gyorsan a Husztot?” „Mert félek, hogy elfelejtem a végét.”
- ❖ „Feladat 3db. székely szék: Aranyosszék, Háromszék, Szuszék.”
- ❖ „A skótok nem annyira skótok, mint a viccek.”

Gyűjtötte: Bölcsföldi András

Kép szöveg nélkül

ZSOLTÁR 48.

D A

Nagy az Úr és igen di - csé - re - tes, a mi

A⁷ D

Is - te-nünknek vá - ro - szá - ban az ő szentséges he - gyén,

D G

szépen e - mel - ke - dik az e - gész föld ö - rö - me,

G D h

a Sion he - gye a szél - ső észak fe - lé a

1. e A D 2. e D

Nagy Ki - rálynak vá - ro - sa! Nagy Ki - rálynak vá - ro - sa!

Hibaigazítás a 14. számban

Az ének szövegében az első és a harmadik versszakba értelemzavaró hiba került, valamint kimaradt a versszakok közti akkordmenet. Az ének szövege helyesen, és a közzjáték:

- G Hm C G G Hm D
 1. Járom a zarándok útjait, megyek a cél felé.
 G Hm C G C D G
 Kóstolom ÖRÖKLÉT kútjait, megyek az Uram elé.

Közzjáték: CGCGCD

- Vágok a völgyön, a réten át, hágoz a szirtre fel,
láthatok útközben sok csodát, vágyom az Uramhoz el.
- Megyek a tűző nap alatt, megyek ha borús az ég,
a földet fedheti zúzmara, megyek, ha füttyül a szél.
- Kezemben vándorbot és virág, lábamon út pora,
zsákomban KALÁCS, a Bibliám, ajkamon hála dala.
- Látom a kitárt menny kapuját, terített asztalát,
a nekem szabott fehér ruhát, látom az Úr mosolyát.

Szerző: Bakay Péter

Mi a HIT?

*„A hit pedig a remélt dolgokban való bizalom és a nem látható dolgokról való meggyőződés”
(Zsid.11,1)*

Tehát **BIZALOM** és **MEGGYŐZŐDÉS**. Az eredeti görögben a két szó még határozottabb jelentésű. A „bizalom” úgy fordítható: ALAP, s a „meggyőződés” pedig: BIZONYÍTÉK. Így egyik fordítás szerint a mondat így hangzana: „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása” (Békés-Dalos ford.)

A hit tehát egy **biztos alapról indul**. Az Istenbe vetett bizalomból. Ő maga a biztos alap. Ezért mondhatta a római százasadosnak Jézus (aki még csak azt sem kívánta, hogy kezét rátéve gyógyítsa meg szolgáját, elég volt, hogy **MONDJA** ki), – „Izraelben sem találtam ekkora hitet!” (Lukács 7,9). Mert olyan nagy bizalommal volt felé, hogy mert **MINDENT TŐLE VÁRNI**. Mint a gyermek apjától. Így lehet a keresztyén hit a reménylett dolgokban való bizalom. Hogy mindaz, ami Jézus Krisztusban adatott – **CSAK HIT ÁLTAL AZ ENYÉM**. A megváltás, a bűnbocsánat, az örök élet.

De ugyanennyire fontos az, hogy a hit **bizonyíték is**. Mert Isten „visszaigazolja” a hitet. Aki kétkedés nélkül mer kérni, az megkapja, amit kér. Mert tudhatja, hogy rengeteg „nem látható” körülmény, ember, angyalok, időpontok, erők vannak jelen, amelyeken keresztül Isten akkor is tud

cselekedni, ha emberileg, felmérés szerint a cselekvés kizárt. Így lett Ábrahám hite neki „Igazságul”, mert Isten bizonyította, hogy érdemes volt hinnie. Aki hisz, az tapasztalni fogja Isten segítségét. Aki ellenőrizni próbálja az csalódní fog. Így járt Péter is, mikor a tengeren járt (Máté 14,28-33), s majdnem elsüllyedt.

HOGYAN KEZDŐDIK A HIT?

„Isten ajándéka” a hit. Nem megszereshető, csak elfogadható. „Hallásból van”, tehát első mozzanatai más embereken keresztül érkeznek hozzánk. Valakinek a bizonyágtétele, élete, figyelmeztetése, szeretete ébreszti a bizalmat, s ad valamelyes ismeretet Istenről. Ennek azonban ALAP-pá kell épülnie. Mélyre kell ásni, végig kell gondolni, figyelni kell, tanulni, kérdezni, engedelmeskedni – alapozni Isten ígéreteire, megtanulni meghallani a hangját. Az érzéseken, élményeken át „szerzett” hit homokra épült házként dől össze az első viharban. Mert alapja nem Istenben volt, hanem a másik emberben, annak szavában.

Az ilyen hit nem is baj, ha elvész. Sőt azt mondom meg is kell történnie ahhoz, hogy valaki igazán Istenben bizonni Izraelt sem tartotta meg a templomban, vagy a prófétákban való hit, ezeket elvette Isten. Ne ijedjen meg senki, ha egy emberben való csalódás után úgy érzi, hogy „hitetlen” lett.

Keressen tovább. Az a másik ember csak „útmutató” az Istenhez vezető úton! A bizonyítékot maga Isten adja.

HOGYAN NÖVEKSZIK

A HIT?

Ha gyakorolják. Teljességre juthat. A tanítványok is kérik: „Növeljed a mi hitünket!” (Lukács 17,5) Jézus válasza azonban az, hogy elég lenne egy mustármagnyi is, ha lenne.

Tehát a hit nem növekszik, hanem teljessé válik. Azaz a kevert hit („Hiszek Uram, de légy segítségül az én hitetlenségemben” Márk 9,14) folyamatosan többet és többet tud meg Istenről, s ennek alapján tisztul a képzetektől, hamis hitektől, babonáktól, mágiáktól, kételkedéstől. S így cselekedetté válik. Életté. „Amennyit hiszel, annyi a tiéd!” (Füle Lajos)

Ablonczy Margit

LUTHER két imádsága

REGGELI IMÁDSÁG

Hálát adok Neked, Mennyei Atyám, szeretett Fiad, Jézus Krisztus által, hogy ma éjjel minden kártól és veszedelemtől megőriztél.

Kérlek, őrizd meg engem ezen a napon is a bűntől és minden gonosztól, hogy minden cselekedetem és egész életem tetszésedre legyen.

Mert kezembe ajánlom magamat, testemet, lelkemet és mindenemet.

Szent angyalod legyen velem, hogy a gonosz ellenség erőit ne vehessen rajtam. Amen.

Zsolt 91,9-12

Ha az Urat tartod oltalmadnak, a Felsőgeget hajlékodnak, nem érhet téged baj, sátradhoz közel sem férhet csapás. Mert megparancsolja angyalainak, hogy vigyázzanak rád, minden utadon kézen fogva vezetnek téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőben...

ESTI IMÁDSÁG

Hálát adok neked Atyám, szeretett Fiad, a Jézus Krisztus által, hogy ezen a napon kegyelmesen megőriztél.

Kérlek, bocsásd meg minden vétkeimet, ami rosszat csak elkövettem, és őrizd meg kegyelmesen ezen az éjszakán is.

Mert én kezembe ajánlom magamat: testemet, lelkemet és mindenemet.

Szent angyalod legyen velem, hogy a gonosz ellenség erőit ne vehessen rajtam.

Zsolt 4,9

Békében fekszem le és el is alszom, mert csak Te adod meg Uram, hogy biztonságban élhessek.

A KÁRPÁTALJAI REFORMÁTUS EGYHÁZ

Aki ma Kárpátaljával foglalkozik, azt leginkább az érdekli, hogy mi az, ami az itteni, mintegy 200 ezres magyarságot magyarságában megtartotta. Úgy gondoljuk, ebben fontos szerep jutott az egyháznak, így a 100 ezernél több lelket számláló református egyháznak, amely az itt élő magyarok többségét tömöríti.

Kárpátalja mint földrajzi elnevezés csak a trianoni szerződés után lett használható. Így KÁRPÁTALJAI REFORMÁTUS EGYHÁZ-ról sem beszélhetünk ez idáig, mivel a reformáció elterjedése óta évszázadokon keresztül szervesen az anyaországi református egyházhoz tartozott e történelmi vidéknek református magyarsága.

A reformáció ezen a vidéken igen hamar elterjedt, előbb a lutheri, majd a kálvini tanítás szerint. Bizonyítják ezt azok a gyülekezetek, amelyek az 1500-as években alakultak. Hogy csak néhányat említsünk: Ungvár 1546-ban reformálódik. Szürte 1550-ben, Munkács 1532-ben. A század derekán itt lelkészkedik Kálmáncsehi Sánta Márton, e vidék nagy reformátora. Beregszász 1548-ban lesz reformátussá. Ide települ át Kálmáncsehi, ahol is 1552-ben két zsinaton is irányadó szerepet játszik. Salánk 1550 körül lesz reformátussá, Técső 1547-ben. Visken 1523-ban, Huszton 1524-ben már Luther tanítása szerint folyik az istentisztelet. 1532-ben a királyházi várban Komjáti Benedek magyar nyelvre fordítja, s báró Perényiné Frangepán Katalin költéségén kinyomatja Pál apostol 13 levelét.

Ez a vidék, mely történelme során mindig is ütközőpont volt kelet és nyugat között, sok próbát állt ki. Az ellenreformáció itt is tért hódított, különösen azután, hogy II. Rákóczi György özvegye, Báthori Zsófia, a munkácsi vár úrnője rekatolizált.

Mária Terézia vakbuzgó katolicizmusa csak rontotta a protestánsok addig is sanyarú helyzetén, míg fia, II. József egy tollvonással tudott változtatni ezen. A Türelmi Rendelet értelmében visszakapták a reformátusok az elvesztett templomokat. Szűkebb pátriánkban is így volt ez. Több templomunk az időben épült, vagy alaposan megújult. Helyreállíthatott az egyházi élet is.

Kárpátaljai fiatalok, 1994. Munkács
ref. ifj. yeveitőképző Foto: Sz.J.

A XX. század, mely sorsforduló eseményekben annyira bővelkedő, rányomta bélyegét az egyházakra is.

Trianon után vidékünk Csehszlovákiához került, ezzel az itteni egyházak státusza is megváltozott. A reformátusok egy önálló egyházkerületbe tömörültek Munkács székhellyel. Az első püspök Bertók Béla munkácsi lelkész lett, az egyházkerület pedig 3 egyházmegyéből állt: ungi, beregi, máramaros-ugocsa megyéből. Ezek az egyházmegyék ennek előtte két egyházkerületbe tartoztak, az ungi a tiszáninenibe, a másik kettő a tiszántúlba. Az előbbinek Miskolc volt a központja, az utóbbinak Debrecen.

A II. világháború után a felekezetek ismét nehéz helyzetbe kerültek. A sztálinizmus még ereje teljében volt. Diktatúrája nem kímélte az egyházakat sem. Ezt igazolandó hadd álljon itt egy rövid idézet abból a cikkből, amely a Reformátusok Lapja 1989/16. sz.-ban jelent meg Forgón Pál püspök úr tollából Reményteljes változás Kárpátalján címmel. „...egyházunk a szovjethatalom ideje alatt, csak mostanában kezd nyugodtabb légkörben élni. Át kellett vészelnie a sztálini önkény időszakát. A légerekben, amelyet én sem kerülhettem el, több református magyar ember pusztult el, mint a II. világháború idején. Az

azt követő években az egyház csak csendesen élt, hiszen senki sem tudhatta, hogy mit hoz a holnap, pangott, de élt, mint sok minden akkoriban, mert nem szolgálhatott úgy, ahogy kellett volna, ahogy szeretett volna...” Igen. Nem szolgálhatott úgy az egyház, ahogy kellett volna, ahogy szeretett volna. A gyülekezeteket bejegyezték ugyan, de távolról sem a demokratikus építkezésű, egyházunkra oly jellemző zsinat-presbiteri elvek alapján.

Az egyház vezetője Gencsy Béla szürtei lelkész left, előbb főesperesi, majd püspöki címmel. Az egyházi élet csak a templomra szorítkozott, meg a temetésekre. A hitoktatás teljesen megszűnt. Tilossá vált a konfirmálás. Iskolások nemigen járhattak templomba. A fiatalokat továbbtanulásukban gátolhatta hitbeli meggyőződésük, különösképpen, ha valakinek az édesapja presbiter volt az egyházban. Nem egy apa azért lépett ki a presbitériumból, hogy a gyermeke boldogulhasson.

A lelkészek közül is mintegy huszan szibériai lágerekbe kerültek. Szutor Jenő beregszászi, Narancsik Imre muzsalyi lelkész ott is halt meg.

Az 1941-ben Budapesten kiadott A magyarországi református egyház egyetemes névtára kimutatás szerint Kárpátalján 91 gyülekezet volt, szolgált benne 110 lelkész, ill. segédlelkész és vallásoktató lelkész. Alig két évtized múlva a 91 templomból 10-et bezártak, s a lelkészek száma harmadára csökkent. Bilkén, Dolhán, Kajdanón, Balazséron, Beregardón (itt ez évig ateista múzeum volt), Bulcsuban, Péterfalván, Verbőcön, Tekeházán bezárták a templomot. De Nagybocksón is megszűnt a gyülekezet, mert a templom Románia területére esett. Ezekbe a gyülekezetekbe csak temetni jár a lelképásztor.

Ilyen körülmények között nem csoda, ha egyes gyülekezetek létszáma csökkent. Hiszen a pedagógusok, értelmiségiek, vezető beosztású káderek, no meg a párttagok szinte kötelezően távolmaradtak a templomoktól. A széles körű vállalásellenes propaganda mellett a szektások meg egyre jobban szaporodtak, különösen a jehovisták és a szombatisták.

Valóban reményteljes változás kezdődött Kárpátalján. Magyarországi testvéreink sokat könnyítettek terheinken. Az utóbbi 15 esztendő alatt mintegy 3000 Bibliát, énekes- és imádságos könyvet ajándékoztak gyülekezeteknek. Lelkészutánpótlásunkat is szívükből viselik. Két fiatal már Budapesten, a református teológián tanul. Név szerint: Kopasz Gyula Debrecenből, Szántó János Nagydobronyóból. Másik kettő pedig most indul Debrecenből a teológiára: Orbán Sándor Bilkéről, László Károly pedig Nagypaládról. Jelenleg 20 lelkész szolgál, ebből 13 az utóbbi évek alatt itthon végzett el Forgon Pál püspök tanfolyamát. Ez év szeptember 3-án emlékezetes esemény volt Beregszászban. 9 lelkészt szenteltek pappá. Ugyancsak ez évben, április 16-án a Református Világszövetséget nyolctagú delegációja látogatott Kárpátaljára. Paszkai László esztergomi érsek májusi útja során Forgon püspököt is felkereste a lakásán. (Sajnos az ökumené nálunk még gyereklőben jár, de megvan a remény és a lehetőség is, hogy fejlődjön.) A bezárt templomok közül a verbőci, a péterfalvi, tekeházi már újra megnyílt a hívek előtt, a bulcsuit most restaurálják. Ígérik, hogy a többi is visszakerül egyházi használatra. Tudomásunk szerint hamarosan megjelenik a lelkiismereti szabadságról szóló törvény, az egyház jogot kap a hitoktatásra, és maguk az egyházak is újjászerveződnek. Eddig a lelkész, a „húszas tanács”-nak, vagyis a presbitériumnak nem lehetett tagja, az új törvény értelmében ő lesz az elnöke. Mint jogi személy, minden gyülekezet pecséttel rendelkezik majd.

x x x

Ravasz László püspök írja Bánffyhyunyadról szóló monográfiájában, hogy „Hunyadon minden magyar ember református, s ha nem református, akkor vagy nem hunyadi, vagy nem magyar.” Nos, ezt minálunk így lehetne mondani: Kárpátalján minden magyar ember református, de minden református ember magyar. Itt a református egyházat akár nemzeti egyháznak is nevezhetnénk, s mint ilyenek, fontos küldetése van. Mindenekelőtt természetesen az Istenbe vetett hitet mun-

kálja, a krisztusi örök igazságokat hirdeti és a keresztyén erkölcsöt gyakorolja. De emellett drága eszköz a magyarság megőrzésében. A Templom sok helyütt az anyanyelv utolsó végvára. Huszton például, ebben a hajdan szabad királyi koronavárosban ma csak a református és római katolikus templom az a hely, ahol még nyilvánosan magyar szó elhangzik... De jut szerep az egyháznak kedvezőbb körülmények közepette is. Ki vonná kétségbe, hogy sok mindent köszönhet a református ember az ő egyházának, amely alakította nemzeti tudatát és ápolta magyar nyelvét. Hogy itt, a Kárpátok aljában az „istenes vén ember” Károli Gáspár által 400 éve Isten Igéje magyarul szól, Szentci Molnár Albert remekbe szabott rimes szoltárfordításai 350 éve betöltik a templomot és az otthont a többi százados dicsérettel együtt. Én református magyar népem! Szeresd az egyházadat!

„Áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg tégedet. Világosítsa meg az Úr az Ő orcáját te rajtad és könyörüljön te rajtad. Fordítsa az Úr az Ő orcáját reád és adjon békességet néked.” (IV. Mózes 5: 24., 25., 26. v.)

1989. szeptember

Józán Lajos református lelkész, Visk

Református gyülekezetek Kárpátalján

A községek neve utáni szám az egyház kelelkezésének esztendejét mutatja; a következő szám azt, hány lelket számlál az egyházközség (becsült adatok: a legtöbb községben csak a 18 éven felüli híveket tartják számon); a sorok végén a lelképásztörök nevét tüntettük fel.

1. Akill	1610	500	Oroszi Pál
2. Asztély	1729	250	Forgon Pál
3. Badaló	1550	800	Czirók Béla
4. Barkaszó	1600	600	Gulácsy Lajos
5. Báffa	XVI.sz.	150	Szabó Géza
6. Bányú	1700	1400	Sütő László
7. Bene	1593	500	Papp István
8. Beregsom	1605	600	Sütő László
9. Beregrákos	1595	1000	Gulácsy Lajos
10. Beregszász	1548	6000	Forgon Pál
11. Beregújfalva	1645	1200	Papp István
12. Borzsova	1552	500	Czirók Béla
13. Bótrágy	1595	900	Bán Zoltán
14. Csap	1642	900	Horkay László
15. Csepe	1700	200	Szűcs András
16. Cseffalva	XVI. sz.	400	Lajos Mihály
17. Csongor	1700	800	Gulácsy Lajos

18. Csonkapapi	1550	650	Sütő László
19. Debrecen	1593	1500	Szabó Béla
20. Déda	1556	850	Horkay Tibor
21. Eszeny	1772	1000	Horkay László
22. Fancsika	1560	300	Pocsai Vince
23. Feketeadó	1700	500	Szűcs András
24. Feketepatak	1580	600	Homoki Gábor
25. Fertőszalmás	?	500	Oroszi Pál
26. Forgolány	1800	600	Szűcs András
27. Fomos	1758	500	Szabó Béla
28. Gállocs	1700	200	Szabó Géza
29. Gát	1599	1000	Szabó Béla
30. Gecse	1714	200	Czirók Béla
31. Gűdényháza	1700	400	Szűcs András
32. Guť	1645	1100	Orosz Tibor
33. Halábor	1559	400	Czirók Béla
34. Harangláb	1630	500	Bán Zoltán
35. Heteny	1607	800	Bán Zoltán
36. Huszť	1524	500	Kiss Lajos
37. Izsnyéte	1595	800	Szabó Béla
38. Kigyós	1590	400	Forgon Pál
39. Királyháza	1600	250	Szűcs András
40. Kisbégány	1640	850	Orosz Tibor
41. Kisdobrony	1618	900	Kiss Ernő
42. Kisgejőc	1648	350	Stefán Miklós
43. Kistrát	1600	500	Stefán Miklós
44. Korláthelmec	1618	400	Szabó Géza
45. Macsola	1592	150	Czirók Béla
46. Makkjánosi	1595	300	Pocsai Vince
47. Mátyfalva	1600	140	Homoki Gábor
48. Mezőkaszony	1560	1200	Bán Zoltán
49. Mezővári	1560	1500	Czirók Béla
50. Minaj	1767	300	Szabó Géza
51. Munkács	1532	900	Gulácsy Lajos
52. Nagyberég	1550	2000	Pocsai Vince
53. Nagybégány	1600	800	Orosz Tibor
54. Nagydobrony	1600	3000	Horkay László
55. Nagygejőc	1664	500	Stefán Miklós
56. Nagymuzsaly	1545	500	Papp István
57. Nagypalád	XVI. sz.	1000	Oroszi Pál
58. Nagyszőlős	1561	900	Homoki Gábor
59. Nevetlenfalva	?	300	Oroszi Pál
60. Palágykomoróc	1575	500	Stefán Miklós
61. Palló	1786	200	Szabó Géza
62. Péterfalva	1640	600	Baráth Imre
63. Rafajnaújfalva	1645	500	Bán Zoltán
64. Salánk	1550	1000	Lajos Mihály
65. Sárosoroszi	1530	300	Papp István
66. Szalóka	1752	500	Kiss Ernő
67. Szernye	1595	800	Horkay László
68. Szürte	1550	500	Stefán Miklós
69. Szőlősgyula	XVI. sz.	700	Oroszi Pál
70. Tekeháza	1560	500	Szűcs András
71. Técső	1546	1500	Baráth Imre
72. Tiszaágtelek	1618	500	Kiss Ernő
73. Tiszaósvány	1768	400	Kiss Ernő
74. Tiszabökény	1700	500	Baráth Imre
75. Tiszakeresztúr	1650	500	Lajos Mihály
76. Tiszasalamon	1618	400	Kiss Ernő
77. Tiszaújhely	1600	300	Homoki Gábor
78. Tiszaújlak	1650	900	Baráth Imre
79. Tivadarfalva	1605	600	Baráth Imre
80. Ungtarnóc	1617	200	Szabó Géza
81. Ungvár	1546	1000	Szabó Géza
82. Verbőc	1570	500	Homoki Gábor
83. Visk	1556	3000	Józán Lajos
84. Zápsony	1605	600	Bán Zoltán

formálisan 1992. márciusában alakult meg a Magyar Cserkészszövetség keretén belül Mátraházán. Bázisa és célkitűzése röviden az alábbiakban nyert megfogalmazást:

„**ICHTHYSZ**” görög szó, azt jelenti: hal. Jótá, chí, theta, ypsilon, szigma görög betűvel kell leírni. Ezek a betűk ebben a sorrendben kezdőbetűi a következő görög szavaknak: Jézusz Krisztosz Theu Hűjosz Szótér. Azaz magyarul: „Jézus Krisztus Istennek fia, Megváltó”. Tehát az ICHTHUSZ munkaközösség és mozgalom azokat a cserkészeket akarja batorítani és különleges szolgálatba állítani, akik **„számára egyetlen fontos valaki ezen a világon, az ICHTHYSZ, azaz Jézus Krisztus, Istennek fia, a Megváltó. ICHTHYSZ-cserkészet az olyan cserkészet, amelyben a cserkészmunka sem több, sem kevesebb, sem más, mint gyakorlati keresztyénység.”**

Mozgalmunk a Magyar Cserkészszövetség szervezetén belül, annak alapszabályát, vezetőségét és rendelkezéseit tiszteletben tartva, a Magyar Cserkészszövetség hármasság elhivatásának, tehát Istennek, Hazának és Embertársnak Krisztusibb betöltésére vállalkozik, biblikus-protestáns szellemben. Célja a cserkészeket „Jézus Krisztus jó vitézeivel nevelni”, hiszen „...nincsen üdvösség senki másban, mert nem is adatott az embereknek az ég alatt más név, amely által üdvözülhetnénk.” (Ap.Csel. 4:12.)

Ezévi közgyűlését Mátraházán tartotta február 25-27. között.

Dietrich Bonhoeffer:

KI VAGYOK?

Ki vagyok? Sokszor azt mondják,
úgy lépek ki cellám küszöbén,
oldottan, s derűs erővel,
mint várúr palotája kapuján.

Ki vagyok? Sokszor azt mondják,
úgy szólok börtönöm őreivel,
szabadon, tiszta kedvvel,
mintha én parancsolnék nekik.

Ki vagyok? Még azt is mondják,
úgy állom a balsors napjait,
nyugodt mosollyal, büszkén,
mint az, ki győzelemhez szokott.

Az vagyok-e valóban,
akinek mások mondanak?
Vagy csupán az, akinek magam
ismerem?

Nyugtalan, vágytól gyötört,
beteg madár kalitban,
légszomjjal küzdő, mintha torkom
fojtogatnák,
színt, virágokat, madárdalt éhező,

jó szóra, emberközéltre szomjas,
önkénytől, sárbatiprástól haraggal
remegő,
nagy történések várásától zaklatott,
végtelen messze túnt barátaimért
ájultan szorongó,
imára, gondolatra, tette béna,
erőtlen és végbúcsúra kész?

Ki vagyok? Ez, vagy amaz?
Ma ez, s holnap más?
Vagy mindkettő együtt? Képmutató
az emberek előtt,
s önmagam szemében megvetendő,
szánalmas nyavalygó?

Vagy az, mi megmaradt még
bennem, miként egy vert sereg,
fut rendezetlenül a már kivívott
diadal elől?

Ki vagyok? Magányom kérdése
gúnyolódik velem.
Legyek akárki, TE ismersz,
a TIED VAGYOK, ISTENEM!”

KIE MUNKA V.

Folytatjuk előző számainkban kezdett sorozatunkat: PROSCH Károlynak, a KIE Világszövetsége egykori titkárnak, az 1938-as dunavecsei vezetőképző táborban tartott előadásainak közlését.

Öreg és fiatalok a KIE-ben

Mint a neve is mutatja, mozgalmunknak kezdetben csak fiatalemberekkel, vagyis a 18-25 éves korosztályhoz tartozókkal volt dolga, s mindig is ez a terület maradt fő munkatere. Ezért is hívják ezt a csoportot pl. a német KIE-ben főcsoportnak. Idők jártával azonban a KIE-munka mindkét irányban kijebb tolódott. A mozgalom öregedésével egész természetes módon növekedett még a tagok életkora is, és sok országban már az a veszedelem fenyeget bennünket, hogy a férfiak közt folyó munka érdekében a tulajdonképpeni munkánkat hanyagoljuk el. Másrészt réggen felismerték annak szükségét is, hogy a 18 évnél fiatalabbakkal is foglalkozzunk, s jelenleg az a helyzet, hogy Világszövetségünkben az összes tagok harmadrésze ehhez a korosztályhoz tartozik. Természetesen itt is fenyeget bennünket az a veszély, hogy a tulajdonképpeni főmunkaágunk rovására az egyesületi munka súlypontja káros a fiatal emberek és a fiúk szempontjából, akik előbb-utóbb maguk is fiatal ember-korba kerülnek, s az a veszély fenyegeti őket, hogy az egyesület már semmit sem tud nyújtani nekik, és rövidesen ott is hagyják, mert sokkal önállóbbaknak érzik magukat, semhogy az egyesület segítségét óhajtánák igénybe venni. Egy kb. 1000 taggal rendelkező nagyvárosi egyesületben és mintegy húsz országban szerzett tapasztalataim alapján megtanultam, hogy ezt a látszólag csupán „technikai” kérdést nagyon is komolyan kell venni. Ezért nem bánom azt sem, ha sokmindenben látszólag magától értetődő dolgokat kell hangoztatnom.

Itt van mindjárt **az első alapelv: szükségesség a korosztályokat egymástól elválasztanunk.** Az ifjúkor lélektana még meg lehetőszen fiatal tudomány, de máris megtanított bennünket az ifjúkor mé-

lyebb megértésére. Mint Spranger mondja: „Segíteni csak megértő lélekkel lehet.” Elvileg az idősebb tagoktól kell megértést várnunk a fiatalabbak irányában – nem pedig megfordítva: hiszen az utóbbi lehetetlen. Ez a megértés azonban olyan ritka, hogy helyesebb a fiatalabbakat külön csoportba egybegyűjteni. Minden életkorak megvan erre az igénye és joga. Igaz ugyan, hogy minden korosztályhoz ugyanaz az evangélium, ugyanaz a Krisztus szól, az igehirdetésnek azonban a fel fogások közötti különbséghez kell alkalmazkodnia. Sokkal nagyobb a különbség pl. egy 14-18 éves serdülő és egy 10-14 éves fiú, vagy egy 18-25 éves fiatal ember között, mint az utóbbi és egy 40 éves férfi között. Parancsoló szükségyszerűséggel kell következik ebből, hogy az egyesületben legalább is ezt a három korosztályt elválasszuk egymástól. Tér szűke miatt nem bocsátkozhatunk ennek ifjúságlélektani megokolására, sem pedig valláspedagógiai fejtegetésbe, épp oly kevésbé fejtegethetjük, hogy mit jelent mindez a három tagozatra oszlás munkaprogram és módszer szempontjából. Mindössze azt hangsúlyozzuk, hogy **a KIE az egész embert akarja szolgálni, s eme szolgálata a tíz éves fiúknál kezdődik, s mindaddig tart, míg a saját lábán álló fiatal ember már önálló háztartást alapít élettársával együtt, és egyházának nagykorú tagjaként annak munkaközösségében találja meg további életfeladatát.** Ez utóbbi tény különben egyáltalán nem akadályozza, hogy nem egy idősebb tagunk továbbra is a KIE-nek szentelje különleges képességeit, erejét, idejét és anyagilag is támogassa az egyesületet. Ezeknek a kérdéseknek szakszerű megtárgyalása külön tanfolyamot tenne szükségessé.

A második alapelv, amely döntő jelentőségű az egész KIE, valamint egyes tagozatai szempontjából a következő: **feltétlen szükség van az egész egyesület szerves egységére.** Az egyesület az egység, az egyes alosztályok, mint a szó is mutatja, csak ennek részei. Aki tudja, milyen fontos ez gyakorlati szempontból, nem fogja szememre hányni, hogy ilyen közhelyet hangoztatok. Pedig sajnos, ennek a szerves (és nem csupán szervezeti) egységnek a hiánya nem egy egyesületnek csődjét, sőt néha teljes megsemmisülését is jelenti. Mint egyébként, itt is szinte teljesen a vezető belátásától és jóakaratától függ minden. Egyik alosztály sem tekint magát öncélúnak, és nem szigetelődhet el a többiek életétől. Olyan kísértés ez, amelynek a vezető és vezetettjei állandóan kénytelenek szemébe nézni, és határozottan nemet mondani. Ehhez pedig mindenekelőtt az szükséges, hogy komoly testvéri közösség legyen a vezetők között. Minél közelebb áll valamelyikük Krisztushoz, annál közelebb állnak egymáshoz is. Szükséges továbbá az is, hogy mindegyikük ismerje, sőt támogassa is vezetőtestvérei munkáját. Pedagógiai szempontból is szükséges, hogy egyik korosztályból a másikba való átmenetnek az új ismereteket a régihez kapcsoljuk. „Egymás terhet horodzzátok, mert így tölthetitek be Krisztus törvényét.” (Gal. 6, 2) Ez a mondás itt egészen különleges értelemben érvényesül. Ajánlatos továbbá, hogy az egyes helységekben, valamint az egész országban is **egy ház, egy választmány, egy pénztár, egy irányító szerv** működjék, ami természetesen nem zárja ki a külön bizottságok, vezetői konferenciák, lapok, stb. működését. Arra azonban törekednünk kell, hogy **egységes** KIE-szellem, **egységes** testületi öntudat uralkodjék mozgalmunkban. Minden vezetőnek, még a cserkészparancsnoknak is, meggyőződéses KIE-tagnak kell lennie. Keserves tapasztalatok tanítottak meg rá, hogy inkább mondjak le egy-egy kiváló vezető közreműködéséről, mintsem később kénytelen legyek elnézni, hogyan sűti a közös tűznél a maga külön kis pecsenyéjét, és támaszt szakadást követő és az egyesület többi tagja között.

Harmadik alapelvünk tulajdonképpen az elsőnek egyik folyamánya csupán: **a teljesítményeket állandóan fokozniuk kell.** Más szóval azt jelenti ez, hogy a következő korosztálynak kell az ifjabb szemében jónak lennie. Az általam ismert egyesületek egyik legnagyobb nehézsége az átmenet egyik korosztályból a másikba. Magától értetődik, és nem is baj, hogy ilyenkor „el-elhull a fergese”. Gyakran azonban ezek a veszteségek igenis számottevőek, és ilyenkor nem tudjuk csökkenteni ezeket a veszteségeket azokkal az eszközökkel, amelyekről rövidesen szó lesz majd. Ilyenkor rendszerint az a hiba, hogy **a korosztályok között** nem volt **szerves kapcsolat** és fokozat. A magasabb korosztály csoportja nem vonzza a fiatalabb korosztály tagját, s az illető nem érzi ott jól magát. Nemcsak újnak, jobbnak is kell lennie annak, amitől azt várjuk, hogy vonzani tudja a fiatalságot. A fiatalember növekedni akar testében, lelkében, értelmében. Nehezebb ételekre és nehezebb feladatokra van szükség. Ez a kettő összetartozik. Munka nélkül az ember könnyen megterheli a gyomrát, kellő táplálkozás hiányában viszont halálra fárad. Régi pedagógiai alapelv az, amely megszabja, hogy a könnyebbtől kell a nehezebb felé haladni. Áll ez a KIE-munkára is. Az átmeneti nehézségeknél elsősorban mindig a magasabb korosztályú csoportnál keressük a hibát. Nem azt jelenti ez, hogy a fiatalabb csoportnál nem történhetnek hibák, pl. azáltal, hogy túlságosan felduzzasztják a programot, s elkényeztetik az ifjúságot, amely unottan biggyeszti le ajkát az idősebb csoport programjának látára: „Hiszen ezt már ismerjük!”

Itt megint csak **a vezetőkérdés döntő fontosságára** kell rámutatnunk. A fiúmun-ka, serdülőmunka és ifjúsági munka egymástól egészen eltérő képességeket követel meg. Ideális fiúvezető nem vezethet minden további nélkül serdülőcsoportot, s ha valaki a fiatalemberek között nagyszerűen meg is felelt, ez még nem jelenti azt, hogy most már serdülőmunkára is alkalmas. Nemcsak technikai készségről van itt szó, hanem pszichológiai megértésről is, ami nagyrészt velünk született képesség.

bár természetes, hogy tanulmány és tapasztalat nagy mértékben hozzájárulhat a kifejlesztéshez. Sajnos, ezeknek a fontos kérdéseknek megtárgyalásába sem bocsátkozhatunk bele, helyszűke miatt. A fődolog mindenesetre az marad, hogy nemcsak az ügyet, hanem azokat is szeressük, akiknek érdekében az ügyet felkaroljuk.

Éppen **az egyik korosztályból a másikba való átmenetnél nagyon fontos**, hogy szerető gonddal foglalkozzunk minden egyes új taggal, az újonnan jöttek közül. A magasabb korosztály vezetőjének már előzőleg ismételten meg kell látogatnia a fiatalabb csoportot, hogy az onnan kikerülők már ne tekintsék teljesen idegennek. Az átlépőknek viszont néhány alkalommal vendégként meg kell jelenniük az idősebb csoport összejövetelein, ahol egyébként is részt vehetnek vendég gyanánt az összejöveteleken, mielőtt teljesen elszakadnának eddigi megszokott körüktől. Milyet azonban az átlépés ideje elérkezik, teljesen el kell szakadniuk körüktől, még a segédvezetőnek alkalmas fiúknak is, hogy új csoportjukba fenntartás nélkül beilleszkedhessenek.

Igen szomorú tapasztalatokra tettem szeret olyan fiúkkal kapcsolatban, akiket mint segédvezetőket egy-egy idősebb vezető mellett régebbi korosztályuknál hagytak. Ezeknél **hiányzott a szükséges természetes ösztökélés** ahhoz, hogy idősebb társaik példáján okuljanak, és hozzájuk alkalmazkodjanak, s vagy igen sokáig megmaradtak ebben a fejlődésre képtelen állapotban, vagy éppen büszkélkedtek is azzal, hogy mennyire különbek a gondjaira bízottaknál, pedig csak göggyök növekedett meg, mert állandóan náluk fejletlenebb fiatalok vették körül őket. Természetesen az ilyen átlépések alkalmával **szép felvételi ünnepélyt kell rendezni**, s néhány hétig a program összeállításánál is különös teintettel kell lenni az újonnan jöttekre.

Ugyanez áll az összes tagra is, akiknek szintén figyelembe kell venniük az ifjabbakat, s tapintatos viselkedésükkel lehetővé kell tenniük, hogy amazok megmelegedjenek az új fészekben.

Függeléként még röviden szólunk **az idősebb tagok problémájáról**. Ez viszonylagos fogalom. Nemcsak azok tartoznak ide, akik ötven évi tagság után szép arany egyesületi jelvényt kapnak. Bizonyos viszonyok között a rendszeres férfimunka elengedhetetlen feladata a KIE-nek. Mindenesetre azt ajánlom itt is, hogy külön csoportot alakítsanak számukra. Mert ezeket a barátainkat már sok olyan kérdés nem érdekli, ami a fiatalokat még javában foglalkoztatja, s bár gazdagabb tapasztalataikkal sokszor igen értékes segítséget nyújthatnak, állandó jelenlétük inkább nyomasztó hatását a fiatalabbakra. Másrészt viszont az érett embernek, akik többnyire családapák is, és néha igen felelősségteljes, vagy éppen vezető állásban működnek, megvan a maguk külön problémaköre. Elég, ha a testgyakorlatokra emlékeztetünk, hogy a szétválasztás szükségét megokoljuk. Arról sajnos nem beszélhetünk részletesebben, hogy miképpen kell ezeket a legidősebbeket bekapcsolni, hogyan szervezzünk különböző csoportokat az egyes hivatáshoz tartozókból, mint pl. kereskedők, iparosok, hivatalnokok, stb. Arról sem, miképpen alakíthatunk családi köröket, amelyekben aztán a férjes nők is részt vehetnek, s így az egész család kezét foghat a KIE céljainak szolgálatában. Az egész KIE élőfőja csak akkor maradhat erős és eleven, ha a régi tagok hatalmas törzse az Isten igéjének talajában gyökerezik, és magán hordozza az ifjúság üde zöldjét.

Ha a munka növekszik, nem szabad félünk munkánknak az előadottak értelmében való megosztásától, ha szükséges, még az említett határokat meghaladó mértékben is. Missziókat nem töltöttük be, míg közösségünk minden fiatalemberének és ifjának nem hirdettük a Krisztus evangéliumát. Ebben öreg és fiatal egyaránt részt vehet azzal a tehetséggel, amelyet Isten kinek-kinek megadott, mert mi, mint laikus missziói mozgalom, a hívők általános papságának elvét valljuk. Nem állunk azonban magunkban, mert felelősséget kell éreznünk családunk, egyházunk és nemzetünk iránt is, amiről majd legközelebb fogunk szólni.

„K” műhely

1993 nyarán a finnországi Pelli-konfirmandustáborban ült össze kilenc fiatal Európa 7 országából, hogy a nemzetközi KIE-keresztyénység problémakörével foglalkozzon. Az Európai KIE Aliansz szervezte meg ezt a programot, hogy az ő Keresztyén orientáció műhelyük munkáját folytassuk, illetve kiegészítsük konkrétabb tapasztalatokkal. Hosszú egyeztetés, fogalomtisztázások sora, viták előzték meg e dokumentum létrejöttét. Fő célunk ezzel az volt, hogy felhívjuk bizonyos problémákra a figyelmet. A műhely résztvevői helyi KIE, ill. TenSing vezetők voltak, és jó volt, hogy beszámolhattunk egymásnak saját csoportunk égető problémáiról. A Pelli Következtetések így jött létre. Megjelenését akár vitaindítónak is lehet vennetek, hiszen a cél az, hogy minél jobban, áldottabban tudjuk keresztyén feladatunkat végezni a KIÉ-ben is.

Következtetések:

Kedves Barátaink!
Amint azt a „Keresztyén Orientáció Műhely” 1993 februárjában elhatározta, 1993 augusztus 2-10 között Finnországban találkozott kilenc KIE ifjúsági vezetőből álló munkacsoportunk, melynek tagjai nyolc országot és hat felekezetet képviseltek. A munkacsoport feladata az volt, hogy meghatározza a „K”-t a KIÉ-ben. A munka minden formális program nélkül indult. Már az első beszélgetések során megmutatkoztak a közös problémák és számos kérdésben az egyetértés. Eleinte beszélgetésünk alapja a Párizsi Alap, a Kampalai Elvek, valamint a Máltai, ill. Jarvalai Nyilatkozat, és ezek alkalmazása volt, de szó esett saját, személyes benyomásainkról és tapasztalatainkról, hogy mi a „K” a KIÉ-ben? Látjuk, hogy mozgalmunk „szlogenjei” és nyilatkozatai közül több igen távol van a gyakorlati valóságtól helyi szinten. Beszélgetéseink jórészt a „Nyitott Tagság-Keresztyén Vezetőség” elv körül folyt. A hét vége felé tapasztalatcserét és beszélgetést folytathattunk Döfl Wederrel, a KIE Szervezetek Európai Szövetsége (EAY) főtítkárával és Wille Riekinennel, az Európai Szövetség Keresztyén Orientáció Csoportjának vezetőjével. Miközben megkíséreltük meghatározni „a keresztyén” fogalmát, meg kellett látnunk a szellemi sokféleséget és különbözőségeket, amit a mozgalom magába foglal.

Mindezek során az itt olvasható következtetésekre jutottunk:

- A Párizsi Alap nem megfelelő alap ma a KIE számára. A KIE nem csak azokat tömöríti, akik hisznek Jézusban.
- Kell legyen egy keresztyén „szív”, egy mag, amely olyan emberekből áll, akik hisznek Jézusban.
- A KIE olyan ifjúsági mozgalom, amely mindenféle embert tömörít.
- Célunk Isten Igéjének terjesztése.
- Definíció: vezető az, aki felelősséggel bír valamely KIE programban.
- Felismertük, hogy ma nem minden vezető vállalja magát keresztyénnek. Ez a tény távol van a KIE „ideológiájától”, így például a Párizsi Alaptól. Egyébként nem érezzük, hogy ez problémát jelent, feltéve, hogy a programban erőteljes nyomtatékat kap a keresztyénység. Mindazonáltal hisszük, hogy a felelősségérzet a keresztyén hangsúly lránt megmarad ezekben a program-vezetőkben, akár keresztyéneknek vallják magukat, akár nem. Életbevágó, hogy minden vezető megértse ezt a felelősséget!
- Rendben fenntartani a keresztyén identitást, fontos, hogy minden KIE csoport szíve, magja egy elkötözött tagokból (pl. „teljes tagok”) álló csoport legyen, akik keresztyéneknek vallják magukat és ezt ki is tudják fejteni.

A Párizsi Alap (Párizs, 1855.)

Egy közösségbe gyűjti azokat a fiatalokat, akik Jézus Krisztust Megváltójuknak és Istenünknek tartják a Szentírás szerint, az Ő tanítványai akarnak lenni hitükben és életükben, és az Ő országot terjesztik a fiatalok özött.

- Tudjuk, hogy lehetetlen meghatározni a keresztyén értékeket nemzetközi szinten, mélyebben, mint Szeretet, Elfogadás és Megértés, de úgy érezzük, hogy fontos, hogy minden KIE csoport határozza meg a saját szükségletei alapján.
 - Hiszük, hogy a keresztyén szellemi útmutatás leghatékonyabban a személyes szinten valósítható meg, a programok és a társadalmi kapcsolatok részeként.
 - Bárki lehet KIE tag.
Mindnyájan úgy éreztük, hogy e munkacsoportnak az Európai Szövetség (EAY) rendezvényévé kellene válnia. Éreztük, hogy mindez egy értékes nemzetközi tapasztalat volt, amely hasznunkra vált. Reméljük, hogy ez a lehetőség nem tagadtatik meg más fiataloktól a jövőben.
 - Úgy látjuk, hogy ezen irat a helyi szinten a leghasznosabban használható, és reméljük, hogy ez a felelősség a nemzeti szinten lehetővé teszi ennek elosztását olyan szélesen, amennyire csak lehet.
- Köszönjük! A legjobbakat!**
Maibrítt(DK), Roni(GB), Toni(BG), Christoph(CH), Jan Olav(N), Mikko(FIN), Kai(FIN), Ross(GB), Kristóf(H)

fordította: Tóth L. Kristóf

Mormonok

Az utolsó napok szentjeinek egyháza

A Mormon egyházat 1830 áprilisában alapította Joseph Smith a New York államban lévő Fayettben. Tagjai 1838 óta a címben szereplő nevet használják magukra nézve.

J. Smith 1805-ben született egy presbiteriánus nagycsaládban, ő azonban nem tudta magát elkötelezni egyetlen vallási közösség mellett sem. A kor erős ébredési mozgalma közepette tette fel magának a kérdést: melyik egyház lehet az igazi? Erre meg is kapta a választ 14 éves korában egy látomásban, ami arra intette, hogy várjon még a csatlakozással. Türelme meg is hozta gyümölcsét, amikor Moroni angyal személyesen jelent meg Smithnek, és felhívta a figyelmét egy aranylemezekre írt könyvre, amelyben szó esik Amerika őstörténetéről, valamint Krisztus amerikai prédikációiról. Említést tett még a könyv lefordításához szükséges ezüstpénzebe foglalt kövekről is. Joseph Smith meg is találta a lemezeket és köveket a Cumorah hegyén és elkezdődött a nagy munka: írnokei segítségével (akik esküben erősítették meg a később soha nem látott lemezek létezését) 3 évig fordította a „reformgyiptomi” szöveget angolra. A mű 1830 elején jelent meg „A Mormon Könyv” címen, 5000 példányban.

A könyv 15 kisebb könyvet tartalmaz, ami fontos az amerikai nép nemzeti hovatartozását illetően. A Mormon Könyve szerintük a Bibliával egyenértékű, mindkettő az Evangeliumot tartalmazza. Még ebben az évben megalakult hat taggal az új vallási közösség.

Az egyházalapítás nem járt gondok nélkül. Sikertelen kereskedelmi vállalkozásokon túl a többbnejűség is törvénybe ütközött. A polgámiát az ösátyákra hivatkozva vezették be és hitelkvnt élték meg: miszerint a hajadon nő nem üdvözülhetett. Hozzá kell tenni, hogy ez nem volt általános, csupán egy csoport gyakorol-

ta. Több vád alapján Smithet és társait bebörtönözték, a felháborodott tömeg megostromolta a börtönt és a sokak által prófétaaként tisztelt vallásalapítót 39 évesen lelőtték. Az ekkor már jelentős számú gyülekezet és 14 felesége gyászolták.

A vezetést ezután **B. Young** (1801-77) vetté át és idította el a népet nyugatra, új hazát keresve. Így érkeztek 1847 július 24-én a Nagy Sóstó vidékére, ahol független, vallási alapon szervezett államot próbáltak létrehozni. Isteni kinyilatkoztatásra a természetlen pusztaságot sikerült az Igéret földjévé varázsolni. Függetlenségüket azonban nem sikerült megtartani; területek Utah állam néven az Egyesült Állam tagjává vált. Ekkor viszont fel kellett adniuk a többbnejűséget és belátták, hogy nincs más választásuk, mint az állami törvények magukra vonatkoztatása. Központjuk ma is Salt Lake City, ott található legnagyobb templomuk, melyet fehér gránitból építettek.

Tanításukat 13 hittételben foglalták össze. Most csak a lényeges pontokat vizsgáljuk.

Első pontban hitet tesznek a Szentháromságról. Az Atya és Jézus külön testben vannak a mennyben.

Továbbá hiszik, hogy a kijelentés nincs lezárva, tehát további próféciákat, látomásokat kaphatnak Jézus visszajöveteléig.

Az ember Istenhez való hasonlatosságából arra következtetnek, hogy jóllehet az Isten most a legteljesebb kifejlődés állapotában van, valaha ő sem volt különb nálunk. Más fogalmazásban: „amilyen az ember, olyan volt egykor az Isten és amilyen az Isten, olyanná válhat egykor az ember.”

Hiszik a lélek és a test halhatatlanságát. Az általános üdvösséget hirdetik.

Őt kegyelmi eszközük a hit, a megtérés, a keresztség, a kézrátétel és az úrvacsora. A keresztlést 8 éves kor felett végzik, alámerítkezéssel. Érdekes vállalkozásuk a halottakért való keresztség, amit Krisztus helyettes áldozatára hivatkozva tesznek,

híveik többszöri aláírásával. Ennek érdekében hozták létre a világ legnagyobb genealógiai archívumát, ahol a világon fellelhető anyakönyvet gyűjtik össze mikrofilmeken, mintegy 50 éve. Az úrvacsorát minden vasárnap kiosztják kenyérrel és vízzel, emlékeztetőül a megváltásra.

Egyházszervezetük teokratikus, élén az elnökkel, őt követi a Tizenkét Apostol Tanácsa, majd a Hetvenek Első Testülete. Hivatásos lelkészi kar nincs, a szolgálatot arra alkalmas férfiak végzik. A hierarchikus hivatali rendnek köszönhetően hozták létre a legfeszesebben szervezett vallási közösséget.

Érdekes még, amit a templomról tartanak. Az, mint a szellemi megújulás szent helye leginkább az ószövetségi jeruzsálemi templomhoz hasonlít és ahova csak az arra felhatalmazottak léphetnek be. Mivel abban csak szent események történhetnek, mint házasságkötés, felszentelés, így a belépés is csak fehér ruhában engedélyezett. A vasárnapi istentiszteletekre a gyülekezeti házakat használják. Templom Európában 5, világszerte 50 található. Hozzánk legközelebb a freiburgi van, hazánkban az összejöveteleiket többnyire középületeket bérelve tartják. Szombathelyen és Budapesten terveznek gyülekezeti házak építését.

Példaértékű, milyen fontos számukra a család, mint az egyház legkisebb egysége. A családgondozáson kívül a hívek nagy jelentőséget tulajdonítanak a közös éneklésre, imádkozásra, biblia-ill. mormon könyve tanulmányozásra. A hétfő estét szigorúan minden mormon egyháztag családja körében e célnak szenteli. Ma a mormonok szigorú etikai normák közt, igen józan életet élnek. Tartózkodnak az alkohol-, tea-, kávéfogyasztástól, tilos a dohányzás. Húst is csak korlátozott mértékben esznek, komolyan veszik a fized leadását.

Missziójukat 130 országban folyamatosan végzik, számuk az idei adatok szerint megközelítette a kilenc milliót. Ökumenikus kapcsolatuk nincs, elfogadják a tényt, hogy vannak más közösségek is. A missziót önkéntes fiatalok végzik, szolgálatauk két évre szól. Missziói munkájukban nem erőszakosak, inkább segítőkészek. Magyarországon 1989 óta vannak jelen, 20 gyülekezetet alapítottak, közülük ötöt Budapesten. Eddigi munkájuk során 2000 magyar tagot számlálnak.

Jelenlétük bonyolult világunkban nemcsak a másságot dokumentálják, hanem humánus, következetesen emberértékű közösség létezését mutatják, valószínűsítik meg.

Szabó Kati

Kumba yah...

Valaki sír, Uram,
valahol...

Ez a valaki milliókat jelent.
Ez a valahol sok helyet.

Van könnye a szenvedésnek,
könyve a gyöngédségnek
és a csalódásnak,
könyve az erőszaknak
és az ellenállásnak,
könyve a gazdagnak
és ugyanúgy a szegénynek.

Valaki sír, Uram,
Mentsd meg a mi időnket!

Valaki éhen hal
és szomjan

Valaki meghal azért, mert a másik

főlösslegessel rendelkezik.

Valaki meghal azért, mert az emberek folytatják a kizsákmányolást.

Valaki meghal, mert vannak még struktúrák és szisztémák, amelyek agyonnyomják a szegényt, és elidegenítik a gazdagot.

Valaki meghal, Uram,
mert nem vagyunk készek hordozni a felelősséget,
megtenni a választásunkat,
tanúságot vállalni.

Valaki meghal, Uram,
Mentsd meg a mi időnket!

(Afrikai ének. In: *Le matin vient...*)

Strasbourg, 1981)

SZOMORÚ

A gimnáziumban első évben bibliaismeret a tananyag, másodikban bibliai etika; ezévben tehát Isten törvényéről, az általa kínált életformáról tanulunk. A Tízparancsolatról beszéltünk óráról órára, a tizenéves fiatalok megdöbbenve vették észre, hogy Isten milyen magas erkölcsi normákat állít az ember elé. Teljesen jogosan megfogalmazódott bennük, hogy ez követhetetlen.

❖ *Isten nem pusztán annyit kér tőled, légy egy kicsit jobb, ő tökéletes, és azt szeretné, hogy rá hasonlítsunk: „Szentek legyetek, mert én, az Úr, a ti Istenetek szent vagyok!” – mondja (Mózes 19, 2). Jézus ugyanezt erősíti meg: „Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.” (Máté 5,48), de nem hagy magadra: elmondja, hogyan kezdhetsz új életet immár bűn nélkül, hogyan tisztulhatsz meg minden vételkedtől, felkínálja erejét, segítségét a szentté váláshoz. Csak az az ember tudja megtartani Isten törvényét, aki eldöntötte: mindenben neki akar engedelmeskedni, aki erre szánja oda az életét. A Tízparancsolatot nem lehet megtartani megtérés, az egész élet átadása nélkül, az újjászületett ember is csak Isten erejével tud tisztán élni, ő is megbotlik, és megint csak Jézustól kérheti a megtisztulást... – magyaráztam.*

– Igen, ezt értem, de Isten nagyon szigorú, amit Ő bűnnek nevez, az szerintem nem feltétlenül rossz... Könnyű mondani, hogy tiszteld atyádat és anyádat...de az én szüleim nem tiszteltemélőok... – szölt egyikük.

– És a 7. parancsolat: a „Ne paráználkodj!"; a Biblia szerint a házasság előtti együttélés bűn. Mi bűn van abban, hogy egy férfi és egy nő együtt él, ha szeretik egymást? Szerintem ez nem bűn. Én nem fogadom el az Isten törvényeit – mondta másikuk.

❖ *A többiek hogy vélekednek Isten törvényének követéséről? – kérdeztem.*

– Tulajdonképpen értem én, hogy Isten törvénye jó, de majd idős koromban fogok megtérni – válaszolta egy fiú.

❖ *Nézétek, Isten felkínál egy életformát, egyedül erre az egy életmódra mondja, hogy az ember javára van, megnevesíti, boldoggá, hozzá hasonlítóvá teszi, Ő nagyon szeret minket, csak arra mondja, hogy követendő, ami valóban jó, és amit rossznak, utálatosnak, bűnnek nevez, az nem emberhez méltó, az tönkreteszi az életet. Ez törvényhűség, mindenkire igaz, akár hisz benne valaki, akár nem. Nem erőlteti rád törvényeit, pusztán közli veled azokat és kér, könyörög, hogy tartsd meg. Isten törvénye felkínált lehetőség számodra, választhatod azt, vagy elutasíthatod.*

– Igen, de ha nem választom, és nem a törvényei szerint élek, akkor tanárain, a gyülekezet szóvá teszi, kritizálni fognak...

❖ *Kereszténynek lenni azt jelenti: Krisztust követni, neki engedelmeskedni. Ha úgy döntesz, nem fogadod el Isten törvényeit, akkor más kifejezéssel úgy döntöttél, nem leszel keresztény. A gyülekezetben keresztény figyelmeztethet keresztényt, mert mindketten döntöttek már arról, hogy követik Isten törvényeit, aki nyíltan megmondja, hogy nem keresztény, azt nyilván nem zaklatják... – mondtam, ám ezen mindannyian megdöbbenek.*

– De engem megkereszteltek, konfirmáltam és keresztény tagozatos vagyok! – kiáltott fel egyikük.

❖ *Csak megtéréssel lehet kereszténynek lenni.*

– Erika, azt mondd, hogy pogány vagyok?

❖ *Jézus mondja: „ha valaki újjá nem születik, nem láthatja az Isten országát.”*

– Akkor mondd meg, mit csináljunk, kicsit kínos, mindenki elvárja tőlünk, hogy Krisztus követői legyünk: mi azonban nem döntöttünk még erről. Mit tegyünk most?

❖ *Talán nevet kellene változtatni. Keresztény tagozat helyett mondjuk KERESŐ TAGOZAT...*

Urbán Erika

ASZTROLÓGIA ÉS HOROSZKÓP

Az asztrológia legelterjedtebb megjelenési formája a horoszkóp. Szinte alig található olyan újság vagy folyóirat, amely ne akarná kielégíteni a jövőjük után kíváncsiskodó olvasókat. Egyes felmérések szerint a horoszkópot legfőképpen a hölgyek, ezen belül is a háziasszonyok olvassák, azonban többnyire csak – úgymond – szórakozásból. Komoly követők inkább az ötven feletti, főleg magányos hölgyekből kerülnek ki. Az asztrológusok újsághirdetéseiben kínálják szolgáltatásaikat, gyakran igen borsos áron. Általánosan jellemző, hogy azoknak, akik alárendelik magukat az asztrológiának, fogalmuk sincs arról, hogy milyen rendszerbe lépnek be. Tulajdonképpen azt vallják, hogy a bolygók nem a Nap, hanem a Föld körül keringenek.

A horoszkóp

Az asztrológia ősrégi gyakorlata feltételezi, hogy a csillagok és bolygók helyzete közvetlen befolyással van emberekre és eseményekre. Az Egész (azaz a világ-mindenség összessége) valamilyen módon ugyanaz, mint a Rész (azaz a személyi összetevő, tehát az ember). A bolygók pozíciója (a makrokozmosz) tehát a megfelelő reakciót váltja ki az emberben (mikrokozmosz).

A feltételezés szerint egy ember életének a lefolyása levezethető a csillagok és bolygók azon pozíciójából, melyet az illető személy születésének pillanatában felvettek. Ennek felállításakor kapjuk az ún. „horoszkóp”-ot.

A születési hely a földrajzi szélesség és hosszúság adataival együtt szolgáltatja a kiindulási adathalmazt. Az ún. „tényleges helyi idő” tényezőzt úgyszintén figyelembe vesszük. Ezt a „tényleges” időt úgy kapják, hogy hosszúsági fokonként négy percet hozzáadnak, illetve levonnak az ún. zónaidőből. A következő lépés az, hogy azt a „tényleges” időt átszámolják csillagidőre egy ún. „efemer”, azaz egy olyan referencia-könyv segítségével, amely a bolygóknak a földhöz viszonyított pozícióját

tartalmazza. Utolsó lépésként ezt a csillagidőt kikeresik egy asztrológiai táblázatból, és így nyerik azt az asztrológiai jegyet, mely a feltételezéseknek megfelelően éppen feltűnt a keleti égbolton a születés pillanatában. Ennek az adatnak a birtokában – melyhez mindössze egy hefedfokú matematikai feladatot kell megoldani – hozzá lehet kezdeni a horoszkóp elkészítéséhez. Ezt úgy csinálják, hogy a horoszkóp belső körének kilenc órás helyzetét hozzák az illető csillagjegyet, onnan aztán leolvashatók a különböző állatövi „házak”, melyek az adott személy életét és sorsát „irányítják”.

Ellenbizonyítékok

Semmiféle tudományos alapja nincs annak a feltételezésnek, hogy a csillagok hatással volnának az emberi életre vagy megmondhatánk a jövőt. A következőkben ismertetünk néhány okot, amiért az asztrológiát a babonaság körébe kell sorolni.

Elterő rendszerek. A nyugati asztrológusok nem úgy magyarázzák ugyanazt a horoszkópot, mint pl. egy kínai asztrológus. Némelyek a 12 állatövi jegy helyett 9-re esküsznek, mások pedig 14, sőt egyesek 24 állatövi jegy mellett kardoskodnak. Megtörténhet, hogy egy személy két különböző asztrológusnál két teljesen ellenfétes horoszkópot kap.

A napi sajtó asztrológiai előrejelzéseinek egyszerű összevetése is gyakran eredményez ellentmondásokat.

Az asztrológia alapfeltételezése, hogy a bolygók a Föld körül keringenek. Ez az ún. „geocentrikus világkép”, melyet Kopernikusz döntött meg immár többszáz éve.

A legtöbb asztrológiai táblázat abból a feltételezésből indul ki, hogy naprendszerünkben hét bolygó található (beleértve a Napot és a Holdat). A régebbi időkben az Uránus, Neptunus és a Pluto ismeretlenek voltak, mivel szabad szemmel nem láthatók. Ennek a három, korábban ismeretlen bolygónak szintén kell, hogy hatása legyen az emberi viselkedés-

re, így hát egy pontos horoszkóp elkészítéséhez figyelembe kéne őket venni.

Az asztrológia nem számol azzal, hogy magasabb szélességi körökön akár több héten keresztül sem jelenik meg egyetlen bolygó sem a láthatáron. A mikrokozmosz egyik elemére (az emberre) a 66. szélességi kör felett már nincs hatással a kozmosz?

Az ikerszülések állandó zavarkeltő források az asztrológusok számára. Ugyanis, mivel pontosan egyazon helyen és időben születnek, egyazon sorsuknak is kellene lennie. Azonban a valóság nem ez.

Az asztrológia másik nagy problémája az a tény, hogy a horoszkópokat a születés időpontjából szerkesztik, nem pedig a fogantatásából. Mivel az összes öröklődő tényezőt a fogantatás időpontja határozza meg, logikus lenne, hogy a bolygók is rögtön a fogantatás pillanatától elkezdene befolyásukat egy személy életében. A probléma persze az, hogy a fogamzás pontos időpontját meghatározni szinte lehetetlen.

A Biblia és az asztrológia

A Biblia figyelmezteti az embereket, hogy ne bízzanak az asztrológusokban és az asztrológiában:

„Tanácsaid sokaságában megfáradtál; no álljanak elő és tartsanak meg az égnek vizsgálói, akik a csillagokat nézik,

akik megjelentetik az újholdak napján, hogy mi jövel reád. Ímé olyanok lettek, mint a polyva, tűz emészténé meg őket, nem mentik meg életüket a lángból!”

„A pogányok útját el ne tanuljátok és az égi jelektől ne féljete, mert a pogányok félnek azoktól.”

„...Szemeidet fel ne emeld az égre, hogy meglásd a Napot, a Holdat és a csillagokat, az égnék minden seregét, hogy meg ne tántorodjál és le ne borulj azok előtt, és ne tiszteljed azokat.”

Az asztrológia fatalista megközelítése, miszerint életünket a csillagok határozzák meg, teljesen ellentétes az Igével, mely arra tanít, hogy felelősek vagyunk sorsunk alakulásáért. A horoszkópok legnagyobb veszélye, hogy a befolyásuk alá került emberek életpályáját teljesen félrevihetik, mivel azok döntéseiket minden racionális alap, józan megfontolás nélkül a horoszkópok befolyása alatt hozzák. Az önszugesztio és irracionális hit miatt nagyon gyakran be is következnek azok az események, amelyekre az alanyok koncentrálnak. Ez különösen veszélyes az olyan negatív jövendölések esetében, mint: karambolozni fogsz, el fogsz válni a férjedtől, meg fog csalni a házastársad, megbetegszik a gyermeked, stb. Az asztrológiát mind a józan ész, mind a hit szempontjából csak elutasítani lehet, mivel nélkülp minden alapot.

KÖNYVAJÁNLAT

Szeretnéd tudni, hogy volt-e Noé bárkájában dinoszaurusz vagy nem? És azt, hogy Jézus hogyan állt a szunyogokhoz?

Vagy, hogy be tudja-e valaki bizonyítani, hogy van pokol?

Ezekre és sok más kérdésre próbál egyszerű és biblikus választ adni

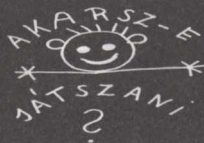
WERNER GITT. Legújabb könyvében :GYAKRAN FELTETT KÉRDÉSEK címmel jelent meg a sokaknak szóló eligazítás.

Megjelent az Evangéliumi Kiadónál (Bp. 1066 Ó u. 16.)

Más érdeklődésűeknek, akik az ateizmus kialakulásának kérdésére keresik a választ, ajánlom NYIRI TAMÁS: MÉLYLÉLEKTAN ÉS ATEIZMUS című könyvét. „Nagyon sok megszívlelendőt mond a félelem és a tiltó erkölcs viszonyáról és elsőként fejt ki az infantilitás magatartás leküzdésének terápiáját is” – mondja a könyv fűlszövegében a szerző. Freud elemelte a vallást és a vallásosságot. Most Nyiri Tamás elemzi Freud elméletét és a vallásos emberek hozzáállását. Rendkívül tanulságos könyv.

Megjelent a Herder Kiadó gondozásában, kapható minden katolikus könyvesboltban (Bp. Szent István Társulat Kossuth L. u. 1.)

A.M.

játszani?

Társainkról szerzett információink elsősorban vizuálisak; de vajon felismerjük-e a legjobb barátunkat csukott szemmel, csak tapintás, vagy a hangja alapján? Ebben segíthet ez a játék, amit elsősorban olyan közösségeknek ajánlok, ahol az emberek már elég jól ismerik egymást, közvetlen viszonyban vannak.

Ismerem? Felismerem?

Kategória: közösségfejlesztő;

„felismerési”, érzékelésfejlesztő játék

Játékosok: 5-15 fő, **Hely:** tetszőleges

Csapat: 1 ember a kör közepén, a többiek körben

Kellékek: 0 **Idő:** 10 perc

a.) Kört alkotunk, az egyik játékos, csukott szemmel a kör közepén áll. A körben állók menetirányban elindulnak, majd a közepén álló jelzésére megállnak. Akire a közepén álló (csukott szemmel) rámutat, az a játékos odamegy hozzá, és a kitaláló kezét az arcára helyezi. A kitaláló feladata a játékosárs felismerése az arc érintése, tapintása alapján. Ha ez sikerül, helyet

cserélnek; ha nem, továbbra is ő marad a kör közepén.

b.) A játék menete azonos az a.) variációval, de itt a kitaláló által csukott szemmel kijelölt játékos nem megy a kör közepére, hanem helyén maradva, elváltotatot hangon szólal meg. A kör közepén állónak most tehát a hangjáról kell felismernie társát. (Ha a játékosok még nem nagyon ismerik egymást, a kijelölt személy felehet a saját hangján is.)

c.) A játék legnehezebb változata. Ebben a variációban a kitalálónak a társ kezéről kell felismernie őt.

Az **a.)** és **c.)** variációnál is fontos, hogy az „árulkodó” tárgyakat (szemüveg, gyűrű, stb.) vegyük le magunkról a játék kezdete előtt.

Csokievés

Kategória: körjáték

Játékosok: 10-20 fő

Hely: tetszőleges, **Csapat:** 0

Kellékek: 1 dobókocka, 1 kés és villa, sapka, sál, kesztyű, 1 tábla csokoládé; **Idő:** 10 perc

A játékosok körben helyezkednek el, közepén a földön egy több réteg újságpapírra alaposan becsomagolt, celluluszal átragasztott csokoládé.

A résztvevők egymás után egyet-egyét dobznak a dobókockával. Aki hatost dob, az magára veszi a sapkát, sálát és kesztyűt, ke-

zébe fogja a kést és villát és nekiáll bontogatni a csokoládét (először természetesen az újságpapír rétegeket kell lehántani). Eközben a dobókockát a többiek gyorsan adják tovább, és a következő, aki hatost dob, átveszi a bontogatótól a „felszerelést”, azaz felveszi ő is a sálát, sapkát, kesztyűt és az evőeszközökkel folytatja a kicsomagolást, illetve a csokievést, ha már sikerült kihámozni a csokoládét a papírokból. A játék akkor izgalmas, ha a kocka gyorsan megy körbe, és még izgalmasabb, ha a sapka, sál és kesztyűk egy kicsit nagyobb minden résztvevőre.

A csokievés nagyon finom és szórakoztató dolog, ismeretlenek között is jó feszültségoldó, hangulatkeltő játék.

Közli: Harmathy Zsófia

MI A ZENE? MIT JELENT A ZENE? 3. rész

Az 1-2-3-as modell ismeretével tudjuk, hogy ettől az ismétlődéstől is érezzük dallamosnak a zenét. De mitől érezhetjük dalmentalannak a zene bizonyos fajtáit?

Az emberek leginkább a teljesen kikerekített dallamot fogadják el, s ha ehelyett nem komplett dallammal vagy témával foglalkoznak, zavarba jönnek. Ha olyan zenét hallgatnak, amely még a témánál is rövidebb „sejtekéből” tevődik össze, annál inkább nem találják a dallamot. Példa ismét Beethoven V. szimfóniájának kezdete lehet, melyet az előző részben, mint témát mutatunk be, mely olyan rövid, hogy motívumnak is nevezhetnénk. A motívum állhat mindössze két-három hangból is, s ebből a nyersanyagból alakulnak majd a hosszabb dallamok. Vannak zeneszerzők, akik ezeket a rövid motívumokból alakuló dallamokat a különböző szerkesztési módszerrel egymásra építik, összeillesztik. Pl.: az első motívum utolsó hangját a második motívum első hangjával egybekapcsolja, összeforrasztja. Ezek után néhány harmóniát, néhány akkordot tesz alá, s ami így megszólal, azt frázisnak nevezik. A zeneszerzők éppen így – a motívumok összekapcsolásának, frázisokká alakításának, majd ezekből mondatokká és szakaszokká formálásának módszerével – érik el a kívánt teljességet. Így lehetséges az, hogy a folyamatosan hömpölygő dallamok sokaságában úgy érzik az emberek, nincs benne dallam. Valóban, egyetlen szokásos értelemben vett dallam sincs benne, de mindezek ellenére tele van dallammal.

Van még más is, ami sokak számára megnehezíti a dallam felismerését. Ez pedig az ún. ellenpont, amit röviden így lehetne értelmezni: több dallam egyidejűsége. Valóban, ez megkavarja az embereket, noha mondhatnánk azt is: minél több dallam, annál jobb. Természetesen az ellenpont

rendkívül izgalmas lehet, de ugyanakkor nehéz megtalálni a dallamot. Egy szimfónikus zenekarban játszanak a vonósok egy dallamot, ezzel egyidejűleg a fúvósok egy másikat, stb. Így nem csoda, ha a szokásos értelemben vett dallamhoz szokott emberek azt gondolják, mindez túl sok dallam ahhoz, hogy az emberi fül egyszerre felfogja. Pedig – többszöri meghallgatás után – az ellenpontos szerkesztésű (pl. Bach fugái) művek nem a dallam hiányát, hanem éppen ellenkezőleg, annak bőségét jelentik. Nem tűnteti el a dallamot, hanem megsokszorozza azt.

Egy következő probléma az is lehet, hogy meg kell tanulni a dallamot a zene mélyebb régióiban is hallgatni éppúgy, mint a magasabb régiókban. És ha ez sikerül, meg fogjuk találni a dallamot. Ami még nehezebb, meghallani azt a dallamot, ami nem felül és alul szól, hanem középen! Ezt el lehet képzelni úgy, mint egy szendvicset. Ha nem szólna a középen lévő dallam, olyan lenne, mint két száraz kenyér, semmivel sem töltve. De ha együtt megszólal a „szendvics”, csodálatos zenét kapunk.

Hogyan jön létre tehát dallamtalanság? Eddig jó néhány okra rávilágítottam, mikor talál az ember bizonyos melódiát dallamtalannak: ha a dallamok egymással szembe kerülnek, mint az ellenpontban; vagy amikor a szendvics közepén rejtőzködik, amit ugyancsak nehéz megtalálni; vagy amikor kis apró motívumokból áll, amelyek önmagunkban nem dallamok. De az igazán fontos ok az, mit vár el a fülünk, más szóval az ízlésünk. Ez viszont attól függ, mihez szokott a hallásunk.

(Most már bizonyára érthető, milyen fontos az ismétlődés ahhoz, hogy a dallam a fülünkben megmaradjon.)

Hikisch Zoltán

Éneke az Úr

S. T. *C F C G C*
 Jöjjetek énhozzám! Jöjjetek énhozzám, akik
 B. *C*
 Jöjjetek énhozzám! Jöjjetek énhozzám!
F G C
 megfáradtatok és megvagytok terhelve
C
 Jöj - je - tek énhoz - - zám!
G C
 és megnyugvást adok nektek! Jöj - jetek
C
 Jöjjetek én - hoz - zám! Jöjjetek én -
F C
 mind, sú - - - lyos terhe - tekkel.
C
 hozzám! Jöjjetek én - hoz - zám!
F G
 Jöjjetek énhozzám és megnyugvást adok
C
 Jöjje - tek énhozzám! Jöjjetek énhoz -
F G C
 nektek! Jöjjetek énhozzám! Jöjjetekl énhozzám!
C
 zám! Jöjjetek énhozzám! Jöjjetek énhozzám!

TANÁCSOK NYÁRI TÁBOROKHOZ

- ❖ A jó szolgálat sohasem dőmping jellegű, hanem alapvető igényt elégít ki. Minden ember alapvető igénye Jézus, már az embriónak is. Ha nincs meg ez az igény: keltsd fell!
- ❖ Ne legyen a csoportban kedvenc!
- ❖ A „fekete bárány” minden rossz kitalálója, kezdeményezője: emeljük ki az ilyen gyermekeket! Bizzuk meg sok feladattal, kössük le az energiáját!
- ❖ Nem elég tenni a jót, szépen is kell tenni. A nemet is úgy kell mondani, hogy ne sértse az esztétikumot.
- ❖ A szolgálat először a szolgálatot alakítja át. Őrizzük meg az automatizmustól!
- ❖ A szolgálatnak hitelesnek kell lennie. Senki sem hisz már senkinek. Nem ok nélküli gyanakvó a gyermek.
- ❖ Az, amit teszünk, nem hobbi, előttünk már sokan tették és sokkal hitelesebben, mint mi. Szolgálatunkat tradicionálisan éljük meg: „Nem szakadt le az a híd, melyen őseink jártak.” (Augustinus)
- ❖ Ne szégyeljük, ha valamit nem tudunk!
- ❖ Ha hosszú csontot ér a törés, jó az illető végtagot egy kicsit meghúzni és összenyomni. Ezt kivéve, lehetőleg nem kell mozgatni.
- ❖ Ha kullancs kerül a bőr alá, azonnal távolítsuk el.
- ❖ Az öblítő vízbe tegyünk fertőtlenítő szert.
- ❖ Minden, ami a táborban történik legyen ünnepélyes: a születésnapok, az aznapi konyhaszolgálatosok beiktatása, stb.
- ❖ Az énekek ne legyenek gügyék, szövegük legyen dogmatikailag helytálló. Mind a szöveg, mind a dallam feleljen meg a magasabb esztétikai igényeknek. Régi és új egyaránt legyen köztük.
- ❖ A bizonytalanság jellemzi ezt a generációt, nincs életcél, kedv, eszménykép, feladattudat. A félelem és a bűntudat kötözi meg a gyermeket: kiszolgáltatottnak érzi magát, retteg. Emberileg lehetetlen mindezt megoldani.
- ❖ Minden gyermekkel külön bánni kell, nem lehet őket nyájnak tekinteni.

Megjelent a KULCS c. kolozsvári lapban

Lapunk legifjabb olvasója

„Mindig imádkozni kell, és meg nem restülni!” (Lk 18:1)

Miért imádkozunk?

- mert van miért hálát adni és van miért könyörögni minden időben
- mert tudjuk, hogy csak Ő az, akire mindig támaszkodhatunk
- mert tudjuk, hogy Ő megcselekedheti azt is, ami nekünk elképzelhetetlen
- mert az ima olyan nekünk, mint a lélegzetvétel
- mert jó.

„Jöjjetek, boruljunk le, hajoljunk meg, essünk térdre alkotónk, az Úr előtt! Mert Ő a mi Istenünk, mi pedig legelőjének népe, kezében lévő nyája vagyunk.” (Zsoltárok 95:6-7)

Negyedévi imatémák:

ADJUNK HÁLÁT:

- az Evangélium terjedéséért
- a békéscsabai KIE-csoportért
- a TenSing Norsko munkájáért
- a Horánszky utcai beköltözésért
- a Szent Lélek munkájáért

KÖNYÖRÖGJÜNK:

- a TenSingért
- az evangéliumi munkáért a KIÉ-n belül
- a kárpátaljai iskolákért
- az új országos választmányért
- a Szláv Misszióért
- a nyári táborokért
- az önkéntesekért
- a svájci KIE munkájáért
- a türkménekért, üzbégekért és újgorokért

Hogyan szervezzünk imaközösséget?

- mindig úgy intézzük, hogy legalább 30 perc időnk legyen, ebből 20 perc az imádságokra
- mindig legyen egyvalaki, aki kézben tartja az alkalom menetét
- mindig legyen igeolvasás
- dicsőítéssel kezdődjön az alkalom, utána rövid kezdőima (a vezető által) igeolvasás, imatémák megbeszélése, imaközösség, záróének(ek), áldás
- jó, ha minden résztvevő legalább pár szóval, hangosan imádkozik, de ezt nem szabad erőltetni.

(folytatás a következő számban)

Szeretettel:

Tóth L. Kristóf

